

KANCELARISTIKA

(2. upravené vydanie)

Ján Adamus

Bratislava 2019

Na úvod

Keď ma v roku 2006 požiadali, aby som vyučoval na RKCMB UK v Bratislave predmet Kancelaristika, zistil som, že prakticky neexistuje žiadna literatúra zaoberajúca sa touto, pre kňazov tak dôležitou záležitosťou, s ktorou počas pastoraácie denne prichádzajú do kontaktu. Z toho dôvodu vzniklo skriptum, ktoré bolo aspoň malým prínosom pre prácu kňaza vo farskej kancelárii.

Skriptum tvoria moje prednášky z Kancelaristiky, ktoré sú prispôsobené hovorenému, ľahko porozumiteľnému štýlu. Niektoré jednoduché rady nepodceňujú čitateľa, ale sú preniknuté skúsenosťou staršieho brata.

Skriptum sa používalo do roku 2018. Vtedy som bol požiadaný, aby som skriptum upravil aj vzhľadom na to, že sa zmenili hranice slovenských diecéz a vznikla Bratislavská arcidiecéza, čím zároveň vzniklo aj nové partikulárne právo.

Predkladám teda bohoslovcom aj kňazom upravené skriptum, aby im poslúžilo v ich súčasnej alebo budúcej pastoračnej službe.

autor

I. Farská kancelária

K farskej budove neodmysliteľne patrí aj farská kancelária. Je veľmi dôležité, aby bola vhodne umiestnená, na čo treba pamätať najmä pri výstavbe novej farskej budovy. Ideálne je, keď sa nachádza mimo farskej budovy a kňaz do nej prichádza ako na „pracovisko“. Tento ideál sa však nedá vždy dodržať, preto treba kanceláriu umiestniť aspoň pri vchode do farskej budovy, aby nenarúšala súkromie kňaza a ideálne by bolo, aby mala aj osobitný vchod.

Farská kancelária je miestnosť, kde prichádza k osobnému kontaktu kňaza s ľuďmi, alebo inak povedané, so „stránkami“. Má byť vhodne a prakticky zariadená, aby sa stránky v nej dobre cítili. Pri vstupe má byť každému jasné, že vchádza do farských kancelárskych priestorov. Dnes je dostatok možností zakúpiť vhodný kancelársky nábytok a kancelárske stoličky, ktoré sú pohodlné a vyhovujú aj starším ľuďom. Niektorí kňazi v snahe čo najviac zútulniť kanceláriu kúpia do nej sedáciu súpravu. Treba si ale uvedomiť, že starší ľudia častokrát majú problém si do nej sadnúť a ešte väčší z nej vstať. Podľa nariadenia biskupských úradov má byť kancelária zariadená nastálo a kňaz pri sťahovaní sa do inej farnosti, má jej zariadenie nechať na fare.

Steny je vhodné patrične ozdobiť. Na stene má visieť kríž, obraz diecézneho biskupa a obraz pápeža. Ak je priestor väčší, možno ho vyzdobiť aj inými obrazmi s náboženskou tematikou. Ak dáme do miestnosti kvety, treba sa o ne starať.

Nábytok, ktorý v kancelárii nesmie chýbať: dostatočne veľký písací stôl s pohodlnou kancelárskou stoličkou, stôl na počítač a tlačiareň, nábytok, do ktorého sa „nastojato“ alebo „naležato“, podľa typu skrine, dajú vložiť matriky, skrinky na tlačivá a brožúrky, ktoré kňaz používa pri poučeníach a pod. Ako sme už spomenuli, potrebné sú aj kvalitné stoličky, ktoré treba tak rozložiť, aby stránka a kňaz sedeli oproti sebe, zoči-voči. Kancelária nie je priestorom pre trezor ani archív. Trezor môže zvädzať ku krádeži a archív zasa zaberie veľa miesta. Neprijemný je aj zápach, ktorý sa šíri zo starých tlačív, kníh a listín, preto je treba archív umiestniť mimo kancelárie a v ňom môže byť postavený aj trezor.

V blízkosti kancelárie je vhodné mať umiestnené WC pre stránky, aby nenarúšalo súkromie kňaza. Treba na túto skutočnosť pamätať najmä pri stavbe nových farských budov, aby kňazi, žijúci v budove, mali samostatné bytové priestory. Tie obsahujú kuchynský kút, spálňu, pracovňu, poprípade miestnosť na prijímanie súkromných návštev a kúpeľňu s WC. Aby kňazi mali dostatok súkromia a mohli sa venovať aj sebe a svojmu duchovnému životu, je nevyhnutné, aby mimo ich súkromných priestorov sa budovali pastoračné centrá so samostatnými vchodmi a sociálnymi zariadeniami.

A. Zariadenie farskej kancelárie

Čo má obsahovať farská kancelária, nám pripomína Kódex kánonického práva (KKP). Kán. 535 § 1 KKP: *V každej farnosti majú byť farské knihy, a to kniha pokrstených, manželstiev, zomrelých a iné knihy podľa predpisov Konferencie biskupov alebo diecézneho biskupa; farár sa má postarať, aby sa tieto knihy viedli presne a aby sa starostlivo uchovávali.*

Kán. 535 § 3 KKP: *Každá farnosť má mať vlastnú pečiatku...*

1. Matriky

Farská kancelária má uchovávať matriky: krstnú, sobášnu, pohrebnú, birmovnú, konvertitov a taktiež indexy. Ako sme už spomenuli, majú byť uložené „nastojato“ alebo „naležato“, podľa tvaru a veľkosti skrine, chrbtom ku kňazovi a na chrbte viditeľne označené, aby pri manipulácii s nimi vedel, aké záznamy a z ktorých rokov sa v nej nachádzajú. Napr. **B**

(Baptisatorum) 2015-18, alebo **C** (Copulatorum) 2010-18, **D** (Defunctorum) 2017-20, **Conf** (Confirmatorium) 2000-20, **Conv** (Conversorum) 2000-30. Nutné je mať aj tlačivá na opisy matrik, ktoré je vhodné písať zároveň s matrikami, a ktoré sa na konci občianskeho roku posielajú na Biskupský úrad. Keďže matriky je nutné písať po latinsky, je potrebné mať Matričný slovník, ktorý uľahčí prácu a pomôže pri preklade do latinčiny. Matriky treba písať matričným alebo dokumentačným atramentom.

2. Pomôcky

Pomôcky potrebné ku kancelárskej činnosti:

Podací denník, do ktorého sa pod poradovým číslom značí prijatá aj odoslaná pošta a každé vyplnené tlačivo. Obsahuje dátum vybavenia, názov dokumentu (napr. krstný list), meno, na ktoré sa vystavil (napr. Peter Novák), miesto, na ktoré sa posielajú (napr. Trenčín), a spôsob odoslania (napr. poštou, osobne). Tu si treba naštudovať Zákon o osobných údajoch, ktorý treba pri posielaní a vystavovaní dokladov striktne dodržiavať. Pokiaľ posielame doklady poštou na iný farský úrad, treba ich poslať doporučené a 1. triedou. Podobný postup je aj pri prijatej pošte: dátum doručenia, predmet oznamu, odosielateľ. Podací denník je nutné viesť svedomito, aby sa predišlo rôznym nedorozumeniam.

Obálky (rôzne veľkosti)

Poštové známky

Hlavičkový papier

Biely kancelársky papier

Skartovač

3. Tlačivá

V kancelárii je potrebné mať nasledujúce tlačivá, ktoré sú oficiálne vydané SSV:

Krstné:

- Záznam o nahlásení krstu
- Svedectvo o krste (malé), ktoré sa používa ako doklad na 1. sv. prijímanie a na birmovku
- Krstný list (veľký), ktorý treba vypisovať pri ostatných príležitostiach

Birmovné:

- Birmovný lístok
- Potvrdenie o prijatí sviatosti birmovania

Sobášne:

- Zápisnica ústne predloženej žiadosti o prijatie sviatosti manželstva
- Žiadosť o uzavretie manželstva (pre civilnú matriku)
- Vyhlásenie stránok
- Žiadosť o dišpenz/licenciu
- Licencia k sobášu
- Potvrdenie o absolvovaní predmanželskej náuky
- Ne temere
- Sobášny list

Úmrtné:

- Úmrtný list

4. Pečiatky

V uzamykateľnom kancelárskom stole by mali byť uložené pečiatky s úradným názvom farnosti (Príloha 1):

- okrúhla pečiatka farského úradu
- podlhovastá pečiatka farského úradu, obsahujúca presnú adresu so smerovacím číslom, telefónnym číslom, popřípade IČO (identifikačné číslo farnosti).

Ďalej je dobré vlastniť aj tieto pečiatky:

- Najdôstojnejší Arcibiskupský úrad...
- Prvé sväté prijímanie
- Birmovka
- Cirkevný sobáš
- Civilný sobáš

Pečiatky namáčame do dokumentačného atramentu!

Na stole treba udržiavať poriadok (nemalo by sa tam povalovať množstvo pier, z ktorých možno jedno-dve sú použiteľné) a v stole je potrebné mať bežné kancelárske pomôcky ako napr. rýchloviazač, dierkovač, nožnice, lepiacu pásku... Nesmieme zabudnúť ani na hlavičkový papier, na ktorom má byť presná adresa poštová i mailová, telefón, popřípade bankové spojenie a IČO farnosti. Samozrejmosťou je biely kancelársky papier, bločky na poznámky a veľmi dobrý je aj špeciálny telefónny zoznam dekanátu, ktorý by mal obsahovať pevné linky aj čísla mobilných telefónov, aby sa ľahšie komunikovalo so susednými kňazmi. To však chce aktívneho dekana alebo niektorého z kňazov, ktorí si vypracovanie tohto zoznamu vezmú na starosť.

B. Úradné hodiny

Kancelária je úradný priestor, preto kňaz by mal mať úradné hodiny. Vo väčších obciach a mestách je to nevyhnutnosť. Mal by ich prispôbiť svojmu programu (napr. vyučovaniu náboženstva, pravidelnému zaopatrovaniu či iným zvyklostiam vo farnosti), a tak umožniť stránkam, aby ho mohli navštíviť. Hodiny je potrebné upraviť tak, aby v niektoré dni bol zastihnuteľný aj dopoludnia, ale aj popoludní. Úradné hodiny treba vyvesiť na viditeľnom mieste a vytlačiť väčšími písmenami, najmä pre starších ľudí. Napokon treba zdôrazniť, že je nutné, aby ich v prvom rade dodržiaval kňaz. Najmä vo väčších mestách je dobré mať v kancelárii dôveryhodného človeka, ktorý by na základe písomného poverenia farára pôsobil ako matrikár, najmä v neprítomnosti kňaza (škola, pohreb, zaopatrovanie a pod.). Ak je kňaz vo farskej budove, má byť v úradných hodinách stránkam k dispozícii.

C. Spisy

Kancelária je miestom, kde sú uložené aj dokumenty týkajúce sa budovy, kostola a administratívnej činnosti kňaza. Je dobré si každoročne vytvoriť tieto obaly: **Korešpondencia, Obežníky a pastierske listy, Výpisy z bežného účtu v banke, Denník príjmov a výdavkov a Pokladničné doklady príjmové a výdavkové** (na pokladničné bloky a ústrižky). Obaly na konci každého roka uložíme do archívu.

Ďalšie obaly, ktoré má obsahovať kancelária sú: **Farské oznamy, Farskí a kostolní zamestnanci** (ak ich farnosť má), **Poštové poukážky, Katolícka tlač, Vyučovanie náboženstva a katechéti, Kapláni a bohoslovci vo farnosti, Opravy budov, Žiadosti o prístupovanie k sviatostiam, k manželskej odluke, k sanácií manželstva, ku krstu**

dospelých..., Dokumentácia ochrany pred požiarom, Požiarna kniha..., ale aj iné doklady, ktoré kňaz považuje za potrebné a dôležité uložiť.

D. Privítanie stránky

Treba si uvedomiť, že niektorí ľudia, ktorí prichádzajú do kancelárie, pozerajú na kňaza ako na svojho „nepriateľa“. Rozmýšľajú totiž nad tým, čo všetko bude od nich požadovať a čo musia splniť, pokiaľ dosiahnu to, kvôli čomu tam prišli. Vznikne tu akýsi „múr“, preto nikdy neslobodno so stránkou hovoriť z okna alebo medzi dvermi. Nikdy nesmie začínať komunikáciu nevhodnou otázkou napr. prečo prišli práve teraz, keď nemá čas, lebo ľudia nevedia, aký má kňaz program. Totiž mnohí z tých, ktorí prichádzajú na faru, sú neveriaci alebo ľahostajní vo viere a kňaz nevhodným správaním ich môže celkom znechutiť vo vzťahu k Cirkvi, ku kňazom, a aj k Bohu.

Stránku treba pozvať do kancelárie a ponúknuť jej stoličku. Podat' ruku, privítať, a až potom zisťovať dôvod, ktorý ju priviedol na faru. Ak kňaz naozaj nemá čas, treba napr. rodičom poblahoželať k narodeniu dieťaťa alebo prejavíť sústrasť k úmrtiu blízkeho, a potom taktne povedať: *Prepáčte, ale teraz musím odísť na svätú omšu, do školy, na rekolekciu... Bud'te takí láskaví a príd'te o tri hodiny, ja tu na vás budem čakať. Potom sa porozprávame a zariadim všetko, čo bude potrebné. Ale ak by vám to nevyhovovalo, dohodnime sa, kedy vám vyhovuje stretnutie.* Ale pozor! Treba vždy však aj dodržať, čo kňaz sľúbí! Preto je dobré mať úradné hodiny, aby ľudia vedeli, kedy ho v kancelárii isto nájdu. Dobrým pomocníkom je aj telefón s odkazovačom, na ktorý možno nahráť číslo mobilného telefónu, aby v súrnom prípade napr. zaopatrovanie, pohreb..., mali stránky možnosť spojiť sa s kňazom, ktorý môže ich žiadosť operatívne vybaviť. V prípade zaopatrovania možno poprosiť susedného kňaza, v prípade pohrebu dá sa súhlasiť alebo nesúhlasiť s časom, ktorý oni navrhujú. Najmä na dedinách je dobrým zvykom, navštíviť najskôr kňaza a s ním dohodnúť termín. Nesmieme prepásť dôveru ľudí a zároveň aj prvenstvo; najprv kňaz, až potom pohrebná služba, rodina, kar a pod. Podobne postupujeme aj pri žiadosti o vypísanie úradného tlačiva. Ak naozaj nemáme čas, slušne poprosíme o prepáčenie a dohodneme termín, kedy nás stránky nájdu a doklad vypíšeme. Tu je príležitosť naviazať rozhovor, lebo často je to jediná možnosť, ako spoznať farníkov. Nie je preto dobré vybavovať záležitosti bez slova, bez úsmevu, bez podania ruky.

V pastorácii sa často stáva, že prichádzajú ľudia aj z iných farností, obyčajne susedných a žiadajú o vysluženie sviatostí. V tom prípade treba veľmi citlivo zistiť, prečo nežiadajú svojho kňaza a rešpektovať ho ako kolegu a predovšetkým brata. Nemôžeme predsa konať za jeho chrbtom. Ak zistíme, že stránky majú vážny dôvod žiadať o vysluhovanie sviatosti v našej farnosti, je nutné vypýtať od ich domáceho kňaza licenciu. Tým zároveň súhlasí a dáva na vedomie, že o záležitosti je informovaný.

Dajme si pozor, aby sme hneď medzi dverami neohúrili ľudí, koľko a aké doklady budú potrebovať alebo koľkokrát musia prísť na faru, a pod. Všetko má svoj čas a teda aj oznámenie týchto záležitostí. Vždy viac sa dosiahne, keď to urobíme o päť minút neskôr v priateľskom duchu.

II. Archív

V blízkosti kancelárie má byť archív. Už sme povedali, môžeme doň uložiť trezor, aby zbytočne neprovokoval v kancelárii ku krádeži. Do trezoru ukladáme bohoslužobné predmety, peniaze, dokumenty veľkej hodnoty a pod. Keďže aj kňaz je smrteľný človek, dobré je oznámiť kód od trezoru na Ordinariát alebo Obvodnému dekanovi a ukázať miesto, kde sú uložené kľúče, aby v prípade náhlejšej smrti kňaza bolo možné sa doň dostať. Archív by mal obsahovať tiež spisy, ktoré spomína:

- kán. 535 § 4 KKP: *V každej farnosti má byť archív, v ktorom sa majú chrániť farské knihy spolu s listinami biskupov a inými dokumentmi, ktoré treba uchovávať z dôvodu potreby alebo osohu.*

- kán. 535 § 5 KKP: *Aj staršie farské knihy sa majú starostlivo uchovávať podľa predpisov partikulárneho práva.*

Patria sem napr.: **Historia domus; Intenčná kniha s testamentom kňaza; Obežníky z biskupského úradu; Farské knihy; Menovacie dekréty** týkajúce sa kostola, farskej budovy alebo cirkevných majetkov; **Sobášne zápisnice; Účtovné knihy; Korešpondencia** a pod.

Z daného nám vyplýva, že archív má byť rozdelený na **historický** a **bežný**. Pokiaľ kňaz spravuje viacero kostolov, má byť rozdelený aj na archív **farského kostola** a **filiálneho, poprípade filiálnych kostolov**.

III. Vysluhovanie sviatostí

Katechizmus Katolíckej Cirkvi (KKC) v bode 1134 hovorí: *Sviatosti sú účinnými znakmi milosti. Založil ich Kristus a zveril ich Cirkvi. Cez ne sa nám udeľuje jeho božský život. Viditeľné obrady, ktorými sa slávia sviatosti, naznačujú a uskutočňujú príslušné milosti, vlastné pre každú sviatosť. Prinášajú ovocie tým, ktorí ich prijímajú s potrebnými predpokladmi.* Farská kancelária je často prvým miestom, kde sa vysluhovanie sviatostí začína. Kňaz sa tu stretáva s ľuďmi, ktorí prichádzajú plní očakávania, často po porade s inými, ktorí už túto cestu absolvovali. Nikdy nesmie zabudnúť, že: *Ovocie sviatostného života je zároveň osobné aj cirkevné. Na jednej strane je toto ovocie pre každého veriaceho životom pre Boha v Ježišovi Kristovi, na druhej strane pre Cirkev znamená rast v láske a v jej svedeckom poslaní* (KKC 1134).

V nasledujúcej časti sa budeme zaoberať prístupom k stránkam pri žiadostiach o vysluženie sviatostí, aby boli ozajstným ovocím pre veriaceho aj pre Cirkev. Tiež si pripomenieme, aké tlačivá a doklady sú potrebné pre vybavenie jednotlivých sviatostí aj aké podmienky musia stránky splniť.

A. Sviatosť krstu

Narodenie dieťaťa je takmer v každej rodine veľmi významnou udalosťou. Tešia sa na ňu rodičia, starí rodičia, ba celá rodina. Aj kňaz musí prejavovať radosť z narodenia dieťaťa, a to nielen rodičom, ktorých pozná z kostola, ale aj takým, ktorí tam nechodia. S veľkou úctou treba pristúpiť aj k slobodným matkám. Mnohé si totiž vytrpeli dosť nemiestnych poznámok na svoju osobu a treba vyzdvihnúť ich odvalu, že dieťa si nechali a dovolili sa mu narodiť. Preto nemôžeme na rodičov hneď vyrukovať s otázkami: *A v kostole ste sobášení? Boli ste aj na birmovke? Chodíte do kostola?...* Aj tieto otázky majú samozrejme miesto, ale je na ne čas, až neskôr. Nemôžeme, ako sme si už povedali, ohúriť nimi ľudí už medzi dverami. Dôležitá zásada je, aby kňaz mal určený termín, kedy k nemu môžu prísť rodičia, dohodnúť sa na termíne krstu dieťaťa a zároveň absolvovať aj prípravu, ktorá je k tomu potrebná. Vo väčších obciach a mestách je takýto termín nevyhnutný. Vtedy totiž rodičia vedia, kedy kňaza určite nájdu doma a môžu tieto veci dohodnúť. Dôležitá je aj hodina, ktorú kňaz určí na tieto stretnutia. Dobré je, aby prišli obaja rodičia a podľa možnosti aj krstní rodičia. Musíme brať do úvahy, že matka dieťa kojí, potom ho kúpe a okrem toho sú rodičia v čase narodenia dieťaťa veľmi citliví. Treba preto vybrať vhodnú hodinu a požiadať ich, ak je možné, aby im dieťa niekto povaroval (napr. starí rodičia) alebo v prípade veľkých farností mať k dispozícii zodpovedného človeka, ktorý sa o dieťa, poprípade deti, postará.

1. Doklady ku krstu

Väčšina rodičov sa prídu opýtať, kedy sa môžu zastaviť na fare a čo ku krstu potrebujú. Vtedy možno využiť príležitosť a povedať im, aké doklady sa vyžadujú:

- **rodný list dieťaťa**
- **sobášny list (cirkevný), prípadne občiansky preukaz**
- **krstný list krstného rodiča**

Rodný list dieťaťa treba vždy pýtať, lebo podľa neho vypisujeme Záznam o nahlásení krstu. Mnohí ľudia majú napr. ťažké priezviská, preto je nutné, aby údaje v rodnom liste a v krstnej matrike sa zhodovali. Keď pýtame sobášny list, hneď zistíme, či rodičia dieťaťa sú cirkevne sobášení a krstný list krstného rodiča nám zasa napovie, či prijal predpísané sviatosti (Eucharistiu, birmovanie a cirkevný sobáš), aby mohol túto veľmi zodpovednú úlohu zastávať.

Na základe týchto dokladov vypisujeme Záznam o nahlásení krstu. Má obsahovať tieto údaje:

- Krstné meno dieťaťa (dbáme aj na to, aby to bolo meno, ktoré nemá byť cudzie kresťanskému zmýšľaniu, a ak rodičia ho sami nedali, taktne ich upozorníme, že je správne dať dieťaťu aj meno svätca a po dohode s nimi ho dopíšeme - porov. kán 855 KKP)
- Dátum a miesto narodenia
- Údaje o otcovi (priezvisko a meno, zamestnanie, náboženstvo a miesto narodenia)
- Údaje o matke (rodné priezvisko a meno, zamestnanie, náboženstvo a miesto narodenia)
- Bydlisko rodičov
- Miesto a dátum sviatostného sobáša
- Údaje o krstnom rodičovi (priezvisko a meno, náboženstvo, zamestnanie, bydlisko)
- Dátum, miesto a hodinu krstu
- Podpis (aspoň jedného rodiča) (Príloha 2)

2. Rôzne typy rodičov

Bolo by najvhodnejšie, keby o krst žiadali rodičia, ktorí sami majú sviatosti, žijú vo sviatostnom manželstve a praktizujú svoju vieru. Takýchto rodičov je, bohužiaľ, málo.

Čo robiť, keď prídu rodičia, ktorí nežijú vo sviatostnom manželstve? Treba taktne zistiť, prečo nemajú manželstvo „v poriadku“ pred Bohom aj Cirkvou. Ak tam nie je vážna prekážka, ponúkneme im túto možnosť. Ale pozor!!! Cirkevný sobáš nikdy neviažeme ako podmienku krstu!!! Nemôžeme v žiadnom prípade povedať: *Pokiaľ si nedáte manželstvo do poriadku, krst nebude!* Tým by sme ich úplne odradili a ešte viac by zanevreli na vieru, na Cirkev, a aj na Boha. Títo ľudia často bývajú ranení vlastným životom, alebo im zo strany ich rodičov bol neustále vyhadzovaný na oči zlý zážitok, ktorý oni mali s kňazom, alebo dajaké pohoršenie, ktoré kňaz spáchal. Lepšie je im nechať otvorenú cestu, že hocikedy môžu prísť porozprávať sa o sviatostnom manželstve a uistiť ich o modlitbách. V takom prípade obrátíme veľkú pozornosť na krstných rodičov a žiadame od nich záruku, že dieťa budú viesť a vychovávať vo viere v Boha. Od rodičov treba požadovať, aby sľúbili, že krstným rodičom nebudú brániť v ich zodpovednosti za kresťanskú výchovu krstného dieťaťa.

Ako však pristupovať k rodičom, s ktorými už máme skúsenosti, že predošlé deti nevychovávali po katolícky a máme aj morálnu istotu, že dieťa nedostane náboženskú výchovu ani doma, ani v škole, ani na príprave na prvé sv. prijímanie, a ani od nikoho iného (napr. krstných rodičov)? Vtedy je možné krst oddialiť, ale to nech je posledným riešením.

Ako postupovať, keď príde žiadať o krst slobodná matka? Ako sme už spomenuli, treba ju pochváliť, že dieťa si nechala a taktne zistiť či sama je vo viere vyučená. Ak nie, ponúkneme jej možnosť prípravy. Tiež však nesmieme výuku vo viere podmieňovať krstom dieťaťa!!! V tomto prípade opäť kladieme veľký dôraz na krstných rodičov, ktorých zároveň motivujeme, aby slobodnej matke pomohli spoznávať Krista a boli jej príkladom vo viere. Pri Zápise opisujeme aj v tomto prípade údaje z rodného listu dieťaťa. Ak v ňom nie je uvedený otec dieťaťa, nepíšeme ho ani my. Taktne zistíme, či ho chce uviesť, a ak áno, dáme ho do poznámky, ako „pater naturalis“ (Peter Novák – pater naturalis), ale ak nie, rešpektujeme jej právo. U slobodnej matky zapisujeme mená jej rodičov.

3. Krstní rodičia

Od krstných rodičov sa požaduje, aby prijali všetky sviatosti (krst, birmovanie, Eucharistiu, a ak žijú v manželstve aj cirkevný sobáš) a mali požadovaný vek na to, aby mohli rodičom pomáhať s kresťanskou výchovou dieťaťa.

Ak rodičia žiadajú za krstného rodiča takého človeka, ktorý nespĺňa tieto požiadavky, nesmieme ho odmietnuť, ale do matriky ho zapíšeme iba ako svedka krstu a rodičom taktne vysvetlíme, aký je medzi krstným rodičom a svedkom krstu obrovský rozdiel. Požiadame ich, aby nahlásili, ak majú, aj krstného rodiča, ktorý spĺňa všetky požiadavky.

4. Predkrstné poučenie

Ku krstnému obradu sa viaže aj predkrstné stretnutie. Kňaz určí, koľkokrát ho rodičia a krstní rodičia budú absolvovať. Praktická skúsenosť hovorí, že je dobré spojiť zápis aj s poučením. Ak sú však rodičia vlašní a málo vzdelaní vo viere, je potrebné urobiť viacej stretnutí. Závisí to na úsudku kňaza. Poučenie konáme vo farskej kancelárii v určenom čase, ktorý musíme dodržať. Na ten čas nie je možné si objednávať iné stránky. Rodičia musia mať pocit, že kňaz je tam iba pre nich a len im sa chce venovať. Z poučenia musí vyplynúť vážnosť krstu a zodpovednosť, ktorú rodičia na seba berú. Nebolo by správne, keby sa poučenie konalo napr. pri pohostení. Odláhčí to síce atmosféru, ale stránky môžu mať pocit, že sa nejedná o nič závažné a dôležité.

Niekoľko myšlienok k predkrstnému stretnutiu

Môžeme začať napríklad tým, že sviatosť krstu je spomedzi siedmich sviatostí prvá a najdôležitejšia. Zmýva z duše dedičný hriech (u človeka, užívajúceho rozum, zmýva aj všetky ostatné hriechy a tresty), stávame sa Božími deťmi, bratmi a sestrami Ježiša Krista a členmi Cirkvi. Krst nám do duše vtláča nezmazateľný znak a vlieva nám milosť posväcujúcu a pomáhajúcu. Bez krstu nemožno inú sviatosť prijať. Je to krst, ktorý nám otvára brány k prijatiu ďalších sviatostí.

Potom je dobré povedať čosi z histórie krstu. Napríklad: Pozemský život Ježiša Krista je ohraničený dvomi krstami. Prvý sa udial na začiatku jeho verejného účinkovania, keď zostúpil do rieky Jordán a žiadal Jána Krstiteľa o krst. Ježiš tento krst vôbec nepotreboval – veď bol bez hriechu, ale prijíma ho preto, aby nám ukázal príklad. Druhý krst je vlastne príkaz, ktorý dáva učeníkom na záver jeho verejného účinkovania, keď im hovorí: *Chod'te teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého (Mt 28,19)*. Apoštoli vedomí si zodpovednosti, ktorú im Kristus zveril, krstili hneď po zoslaní Ducha Svätého. Spomeňme Petra, ktorý na Turíce po ohnivej reči na otázku poslucháčov: *Čo máme robiť bratia?* povedal: *Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov (Sk 2,37-38)*. Aj Cirkev vždy a v každom čase krstila. V prvotnej Cirkvi sa krstili iba dospelí ľudia. Tu sa Ježišov príkaz: *Chod'te, učte a krstite* presne naplnil. Kresťania sa počas prenasledovania rozišli do celého vtedajšieho sveta a všade, kde prišli, prinášali vieru v jedného Boha. Musíme si uvedomiť, že žili v pohanskom prostredí, ktoré im nebolo naklonené a vnímalo ich ako novú sektu. Preto dospelý človek, aby mohol si obhájiť svoju vieru, musel v nej byť vyučený a mal vedieť, do čoho ide, a predovšetkým sa slobodne rozhodnúť pre tento krok. Ak ho oslovili kresťania svojím životom a on zatúžil tiež sa stať kresťanom, prihlásil sa medzi katechumenov, ktorí sa pripravovali na krst. Príprava trvala niekedy aj niekoľko rokov a po jej skončení bol do spoločenstva veriacich pozvaný biskup, ktorý katechumena pokrstil. Skôr však, ako to urobil,

musel verejne vyznať svoju vieru a zaviazat' sa, že bude podľa nej aj žiť. Aby záväzky krstu ľahšie plnil, dostal ochrancov – krstných rodičov, ktorí ho mali usmerňovať, viesť vo viere a pomáhať mu, aby plnil krstné záväzky, ktoré na seba prijal.

Neskôr, asi v 3. storočí, začína prax krstu detí, ktorá vlastne platí až do dnes. Jej výhodou je, že dieťa hneď po narodení, je zbavené dedičného hriechu. Nevýhodou je, že nemôže sa osobne rozhodnúť pre krst a naň sa pripraviť. Preto to *učte* je vecou rodičov a krstných rodičov. Častokrát však práve tu narážame na prekážky. Rodičia nie sú schopní alebo nemajú o vyučovanie záujem. Od tejto povinnosti nemožno oslobodiť ani krstných rodičov. Spolu s rodičmi majú byť prvými svedkami viery pre dieťa. Dieťa musí vidieť u svojich rodičov dobrý príklad kresťanského života, musí ich vidieť modliť sa, chodiť v nedele a v prikázanej sviatky na sv. omše, pristupovať k sviatostiam a tiež musí vidieť, ako sa rodičia vzdelávajú vo viere. To je ich povinnosť, ktorú na seba slobodne vzali pri krste dieťaťa a zároveň to sľubovali už pri uzatváraní sviatostného manželstva.

V predkrstnej príprave treba upozorniť aj na význam nedele, ako Božieho dňa, ktorá má okrem náboženskej funkcie aj spoločenskú funkciu. To je deň, kedy si rodič musí nájsť na dieťa čas, zaujímať sa o jeho problémy, štúdium, priateľské vzťahy a pod. Dieťa musí vidieť na rodičovi, že on rešpektuje Boží zákon a žije podľa neho. Také dieťa, keď dospeje, bude si vážiť zásluhy rodičov na jeho náboženskej výchove a ich starostlivosť a námahu im bude patrične v starobe vracať.

Na záver preberieme s rodičmi krstné obrady a vysvetlíme im, čo znamenajú. Dobré je aj počas krstu komentovať, čo práve prebieha. Napr.: Po privítaní: *Teraz vám položím dve otázky: na prvú povieť krstné meno dieťaťa a na druhú pred všetkými verejne prehlásite, že pre dieťa si žiadate krst...*

Komentovaním pomôžeme rodičom prekonať trému a vyhneme sa mnohým trápny situáciám, kedy napr. rodičia odpovedali miesto *krst: zdravie, šťastie, spokojný život, peniaze...*

Na záver ešte raz pripomenieme rodičom hodinu krstu aj čo si majú so sebou priniesť (košielku a sviecu), poprípade, kde sa stretneme, kde si môžu odložiť kočík, a pod. To, čo sa však dohodlo musí ako prvý celkom presne dodržať kňaz! Najmä čas!!!

5. Priebeh krstu

Slávnosť prebieha podľa dohody, kňaz aj pri krste musí byť tolerantný a trpezlivý, lebo dieťa často plače a všetci okolo sú na neho veľmi citliví. Po skončení krstných obradov podpíše krstný lístok a skontroluje správnosť dátumu krstu.

6. Zápis krstu do matriky

Farár miesta krstu musí starostlivo a bezodkladne vykonať zápis krstu (porov. kán 877 § 1 KKP). Spolu so zápisom je správne zároveň urobiť aj opis. Zápis do matriky sa deje podľa Záznamu o nahlásení krstu a obsahuje tieto údaje:

- poradové číslo
- meno a priezvisko dieťaťa
- pohlavie (masc./foem.) a legitimita (cirkevne sobášení rodičia - leg., ostatní - illeg.)
- miesto a čas narodenia
- miesto a čas krstu
- rodičia: priezvisko a meno otca, zamestnanie, miesto narodenia, náboženstvo
rodné priezvisko a meno matky, zamestnanie, miesto narodenia, náboženstvo
- trvalé bydlisko rodičov (niekedy majú rozdielne – vtedy zapísať matky dieťaťa)
- priezvisko a meno krstného rodiča, zamestnanie, bydlisko, trvalé bydlisko

- meno a priezvisko krstiteľa, funkcia
- do poznámok vpisujeme napr. civilný sobáš rodičov alebo iný dôležitý údaj (napr. podmienený krst)

Zápis z matriky opíšeme do opisu a napokon krst zaznačíme aj do Indexu. Index je usporiadaný podľa abecedy, kde do príslušného roku vpíšeme pod začiatkové písmeno priezviska dieťaťa (napr. N) jeho priezvisko a krstné meno, stranu a číslo, pod ktorým sa v matrike nachádza (Novák Peter, 125, 15).

Zápis sa robí matrikovým atramentom. Netreba pripomínať, že matriky sa majú písať úhladným písmom, aby zápis bol čitateľný a zrozumiteľný aj ďalším kňazom pôsobiacim vo farnosti, a to aj o sto rokov.

7. Vypísanie krstného listu (dokladu o krste)

Keď dieťa pristupuje k ďalším sviatostiam alebo začína navštevovať cirkevnú školu, rodičia prídu požiadať o krstný list. Ako sme už hovorili, existujú dva druhy týchto tlačív, malý a veľký. Malý možno vypísať najmä pri nástupe dieťaťa do cirkevnej školy alebo ako doklad k 1. sv. prijímaniu a birmovke (Príloha 3). Okrem týchto prípadov vždy vypisujeme veľký krstný list (Príloha 4). Do týchto tlačív sa robí presný opis z krstnej matriky.

8. Uzákonenie dieťaťa

Do krstnej matriky treba veľmi presne zapisovať zákonitosť dieťaťa. Dieťa je zákonné, keď sa počalo alebo narodilo v platnom alebo domnelom manželstve svojich rodičov (porov. kán. 1137 KKP). Pokiaľ rodičia žijú v neplatnom manželstve alebo sa jedná o slobodnú matku, dieťa je nezákonné. Nezákonné deti sa stávajú zákonnými neskorším platným, alebo putatívnym manželstvom rodičov, alebo reskriptom Svätej stolice (porov. kán. 1139 KKP). V tom prípade požiadame príslušný Biskupský úrad o povolenie vykonať zápis o uzákonení dieťaťa.

K uzákoneniu je potrebný cirkevný sobášny list rodičov a krstný list dieťaťa. Kňaz napíše žiadosť a spolu s ňou posieľa tieto doklady na Biskupský úrad. Odtiaľ príde listina, v ktorej je presne stanovené, čo treba vpísať do poznámky v krstnej matrike. Napíšeme tam aj meno kňaza, ktorý zápis previedol a na Biskupský úrad pošleme veľký Krstný list aj s poznámkou. Pozor! Krstný list treba poslať pod číslom, pod ktorým nám došla korešpondencia z Biskupského úradu, ale aj pod naším číslom (Príloha 5).

9. Dodatočný zápis do matriky

Niekedy sa stane, že krst dieťaťa sa nezapíše do matriky, čo je nezodpovednosť zo strany kňaza. Preto treba dať veci čím skôr do poriadku. Ak sa stane taký prípad, zistíme či žijú osoby, ktoré boli prítomné pri krste dieťaťa. Ak áno, predvoláme niektorú z nich (napr. rodiča či krstného rodiča, alebo iného svedka) a požiadame ho, ako si to vyžaduje prax platná v diecéze, o zloženie prísahy, že bol prítomný na krste (Príloha 6). Ďalej žiadame rodný list dieťaťa, podľa ktorého vypíšeme veľký krstný list, s údajmi, ktoré platili v čase krstu. Tieto doklady spolu so sprievodným listom kňaza (Príloha 7) pošleme na Biskupský úrad.

Z Biskupského úradu dostaneme doklad, v ktorom je presne napísané, čo má zápis do matriky obsahovať. Robíme ho najlepšie do patričného roka, kedy bolo dieťa krstené, ale ak tam nie je miesto, urobíme ho do roka, v ktorom vybavujeme žiadosť. V tomto prípade je do Indexu dobré urobiť zápis aj do roka, kedy bolo dieťa krstené, ale aj do roka, kedy sa zápis uskutočnil. Napokon vypíšeme veľký krstný list, aj s presnými súradnicami z matriky (kniha,

strana, číslo) a pošleme na Biskupský úrad pod číslom, ktorým nám povolenie o dodatočný zápis prišlo, ale aj pod naším číslom.

10. Zmena priezviska

Môže sa stať, že dieťaťu sa súdnou cestou zmení priezvisko. Keďže kňaz nemôže ľubovoľne zasahovať do matriky, žiada sa príslušný Biskupský úrad, aby sa táto zmena mohla do matriky vpísať.

Je potrebné vyžiadať si tieto doklady:

- **rodný list dieťaťa (už s novým priezviskom)**

- **rozhodnutie súdu o zmene priezviska**

Kňaz vypíše veľký krstný list s pôvodným priezviskom dieťaťa, napíše žiadosť (Príloha 8), ku ktorej priloží rodný list dieťaťa s novým priezviskom a rozhodnutie súdu.

Z Biskupského úradu obdrží text, ktorý vpíše do poznámky a napokon vypíše veľký krstný list aj s poznámkou a odošle ho späť pod číslom, pod ktorým to prišlo, ale pod číslom s kancelárskeho podacieho denníka.

11. Krst dospelého

Radostnou udalosťou vo farnosti vždy je, keď o krst príde požiadať dospelý človek. Kňaz alebo ním poverený katechéta, má príprave k sviatostiam venovať veľkú pozornosť a prípravu konať veľmi zodpovedne. Treba mať dostatok času a spravidla príprava má trvať dva roky. Definitívne rozhodnutie však zostáva na kňazovi, ktorý zodpovednosť za prípravu berie na svoje svedomie. Po skončení prípravy na krst, kňaz pozve diecézneho biskupa, aby katechumena pokrstil a prijal do Cirkvi (Príloha 9). Biskup obvyčajne poverí kňaza, aby katechumena pokrstil a vyslúžil mu aj sviatosť birmovania (porov. kán. 866 KKP a 883 § 2 KKP). Presné inštrukcie sa uvádzajú v odpovedi biskupa.

12. Zápis krstu dospelého

Pred krstom vypíšeme doklady:

- Záznam o nahlásení krstu

- Birmovný lístok.

Záznam vypisujeme podľa rodného listu menovaného. Po skončení obradu urobíme zápis do matriky pokrstených, matriky konvertitov a birmovnej matriky. Nezabudnime na odpisy, a aj poznačenie do Indexov!

13. Inštrukcia pre úkon vystúpenia z Cirkvi

(Acta curiae archiepiscopalis Bratislaviensis Nr. 1 Anno 2014 bod 9)

Môže sa stať, že na farský úrad sa obráti osoba so žiadosťou, že chce vystúpiť z Katolíckej cirkvi.

V prvom rade je treba osobe s touto žiadosťou vysvetliť, že vystúpenie z Cirkvi alebo inými slovami, zavrnutie katolíckej viery, je úkon, ktorý má mravný, a aj právny rozmer a z pohľadu Cirkvi ide o ťažký hriech, ktorý pre svoju vážnosť nesie so sebou aj cirkevný trest vylúčenia z účasti na sviatostnom živote (trest exkomunikácie podľa kán. 1364 § 1 KKP). Je tiež primerané preskúmať či osoba rozhodnutie robí slobodne.

Ak sa zistí, že koná slobodne a trvá na svojej žiadosti, pre ďalšie konanie je nevyhnutné zabezpečiť nepochybnú zrejmosť o totožnosti tejto osoby. Jestvujú dva spôsoby ako to zabezpečiť. Buď napíše list s notársky overeným podpisom a doručí ho na farský úrad

farnosti, kde bola pokrstená alebo sa osobne dostaví na farský úrad miesta krstu, preukáže sa preukazom totožnosti a pred reprezentantom Cirkvi, a aspoň jedným svedkom, vyjadrí svoj úmysel vystúpiť z Katolíckej cirkvi.

Takýto úkon sa následne zaznačí do Knihy pokrstených, a to takým spôsobom, že do poznámky sa uvedie záznam: **Actu formali ab Ecclesia defecit die...** alebo: **Formálnym úkonom zavrhol (zavrhla) spoločenstvo Cirkvi dňa...** Potvrdenie o tomto zápise sa nevydáva. Pokiaľ je to možné, samotný zápis do Knihy pokrstených treba vykonať pred dotyčnou osobou.

Okrem záznamu do farskej Knihy pokrstených sa podpísaný dokument o vystúpení z Cirkvi uloží do farského archívu.

Kánon 1117 KKP 1983, ktorý hovoril, že osoba, ktorá formálnym úkonom zavrhla spoločenstvo Cirkvi nie je viazaná povinnosťou uzavrieť manželstvo kánonickou formou, bol upravený pápežom Benediktom XVI. v motu proprio *Omnium in mentem* kde sa hovorí, že **kto raz bol pokrstený v Katolíckej cirkvi, aj keď od nej formálnym úkonom odpadol, je stále viazaný kánonickou formou uzatvárania manželstva.**

Môže sa stať, že stránka, ktorá si žiada vystúpenie z Cirkvi, zároveň žiada aj výmaz z Matriky pokrstených, čo však nie je možné. Stránke to môžeme objasniť napr. takýmto spôsobom: *Vaše podanie považujeme za uplatnenie práva na výmaz osobných údajov vyplývajúceho z § 23 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. V súlade s § 23 ods. 4 zákona č. 18/2018 Z. z. sa výmaz osobných údajov nevykoná, ak ide o uplatnenie práva na informácie, ako aj v prípade, ak je spracúvanie osobných údajov potrebné na účel archivácie, na účel historického výskumu, ako aj na uplatnenie právneho nároku. Vzhľadom na skutočnosť, že osobné údaje o Vašej osobe sú písomne ručne zapísané v cirkevných matrikách a sú dôkazom o nadobudnutí sviatosti z Vašej strany, uplatnenie práva na výmaz osobných údajov sa uskutočňuje zapísaním poznámky „výmaz osobných údajov“ pri Vašich údajoch. K uvedenému uvádzame, že Vaše osobné údaje nie sú a nebudú poskytované tretím osobám, nie sú a nebudú zverejňované a v cirkevných matrikách budú figurovať výlučne pre historické a archivačné účely. Zároveň uvádzame, že nakoľko zo zapísaných údajov môže v budúcnosti vzniknúť uplatnenie právnych nárokov z Vašej strany, a to podľa cirkevného ako aj štátneho práva, je potrebné predmetné údaje uchovať s poznámkou „výmaz osobných údajov“, ako bolo uvedené vyššie (JUDr. Simona Toth-Vaňová, PhD., poverená zodpovedná osoba za ochranu osobných údajov, Oddelenie legislatívy a európskych záležitostí KBS).*

B. Sviatosť zmierenia

1. Spovedná fakulta

Kňaz, ktorý vysluhuje sviatosť zmierenia, aby mohol platne rozhrešovať od hriechov, musí mať splnomocnenie spovedať, ktoré sa nazýva aj spovedná fakulta. Kňazi vo farnosti, teda farár, správca farnosti, kaplán, výpomocný duchovný získavajú spovednú fakultu udelením od ordinára. V niektorých prípadoch ordinár udeľuje kňazovi spovednú fakultu na určitý čas, napr. novokňazi po vykonaní jurisdikčnej skúšky dostávajú spovednú fakultu najprv na jeden rok. Treba dbať o to, aby kňaz, ktorý ide vysluhovať sviatosť zmierenia si bol istý, že má splnomocnenie spovedať (porov. kán. 966 - 968 KKP).

2. Spôsob rozhrešovania trestu exkomunikácie za hriech abortu – Casus urgens (Acta curiae archiepiscopalis Bratislaviensis Nr. V Anno 2013 bod 8)

Ak sa v spovednej praxi objaví takýto prípad, v prvom rade je potrebné preskúmať, či za spáchaný hriech osoba skutočne upadla do trestu exkomunikácie na základe rozsudku už vyneseného (*latae sententiae*), nakoľko do tohto trestu neupadá napr. osoba neplnoletá, alebo osoba v nezavinenej nevedomosti o tom, že k hriechu je pripojený trest, alebo osoba prinútená veľkým strachom a ďalšie. Pre všetky tieto okolnosti pozri kán. 1323, 1324 a 1357 KKP.

Ak sa napokon zistí, že osoba do trestu naozaj upadla, spovedník ju má predovšetkým láskavo napomenúť a vzbudiť v nej túžbu po milosti a po odpustení.

Ak je kajúcnikovi ťažko zotrvať v stave ťažkého hriechu, sám spovedník môže vo vnútornom sviatosťnom fóre odpustiť trest exkomunikácie. Hneď uloží kajúcnikovi aj primerané pokánie za všetky ostatné hriechy vyznané v spovedi. Spolu s tým mu však pod hrozbou opätovného upadnutia do trestu uloží bremeno, aby si v určenom čase (napr. o dva týždne, o mesiac...) prišiel prevziať pokánie za hriech, s ktorým je spojený trest.

Určený čas využije spovedník na to, aby sa listom obrátil na ordinára, v ktorom mu bez udania mena penitenta (ak ho pozná) predloží prípad a žiada od neho stanovenie pokánia za hriech, s ktorým je spojený trest.

List má byť adresovaný ordinárovi a vložený v dvoch obálkach. Vnútrotná má mať zreteľné označenie *Casus constientiae*. V závere listu je dôležité uviesť adresu spovedníka. S odpoveďou treba nakladať rezervovane, v súlade so zachovaním spovedného tajomstva.

Takýto postup označovaný ako *casus urgens* platí všeobecne, a to aj pre prípad, že niekto by upadol do trestu rezervovanému Apoštolskej stolici. V tom prípade sa spovedník obráti listom prostredníctvom apoštolského nuncia na Apoštolskú penitenciáriu.

Napokon nemožno zabudnúť na ustanovenie kán. 976 KKP, kde sa uvádza, že každý kňaz, hoci by aj nemal splnomocnenie spovedať, rozhrňuje platne a dovolene od akýchkoľvek cenzúr a hriechov ktorýchkoľvek kajúcnikov, ktorí sa nachádzajú v nebezpečenstve smrti.

C. Eucharistia

Kán. 897 KKP: *Najvznešenejšou sviatosťou je najsvätejšia Eucharistia, v ktorej sám Kristus Pán je prítomný, obetuje sa a je prijímaný a ktorou Cirkev ustavične žije a rastie. Eucharistická obeta, pamiatka smrti a zmŕtvychvstania Pána, v ktorej obeta kríža naveky pretrváva, je vrcholom a prameňom celého kultu a kresťanského života, ňou sa naznačuje a uskutočňuje jednota Božieho ľudu a dovršuje budovanie Kristovho tela. Ostatné sviatosti a všetky cirkevné diela apoštolátu totiž súvisia s najsvätejšou Eucharistiou a sú na ňu zamerané.*

Kán. 898 KKP: *Veriaci majú mať najsvätejšiu Eucharistiu v najväčšej úcte tým, že sa aktívne zúčastňujú na slávení najsvätejšej obety, prijímajú túto sviatosť s najväčšou nábožnosťou a často a uctievať ju s najhlbšou poklonou; pri objasňovaní učenia o tejto sviatosti duchovní pastieri majú veriacich o tejto povinnosti horlivo poučovať.*

Prvé sväté prijímanie

Prvé sväté prijímanie je preto mimoriadnou udalosťou v každej farnosti. Ved' vtedy dieťa prvýkrát prijíma Eucharistického Krista a často sa stáva pravidlom, že s akou úctou ho prijíma ako dieťa, s takou úctou k Eucharistii pristupuje po celý život. Slávnosť s pohnutím prežíva celá rodina dieťaťa. Práve tu je možnosť zistiť, v akých rodinách deti žijú, a preto je potrebné sa pravidelne s deťmi aj s rodičmi stretávať. Kňaz sa nesmie báť deti pred rodičmi vyskúšať, lebo práve vtedy si môžu uvedomiť ako málo sa venujú ich náboženskej výchove a často zistia aj svoje vlastné medzery v náboženských vedomostiach. Príprava detí na prvé sv. prijímanie je jedinečnou možnosťou ako pomôcť rodičom dať do poriadku aj ich

manželstvo alebo ich samých pripraviť k sviatostiam. Preto je dobré čím skôr sa s nimi stretnúť.

Od detí požadujeme krstný list (stačí aj malé tlačivo svedectva o krste). Dobré je, ak ho pýtame napr. do Vianoc, aby sa z neho dalo zistiť, v akom stave sa nachádzajú rodičia detí. Ak zistíme, že niektorí nežijú v cirkevnom manželstve, pri stretnutiach s nimi ich môžeme citlivo osloviť a ponúknuť im pomoc. Treba využiť slávnosť prvého sv. prijímania a ponúknuť im možnosť, aby aj oni mohli počas slávnosti pristúpiť k sv. prijímaniu. Treba argumentovať tým, že ak majú byť pre dieťa svedkami vo viere, musia ju predovšetkým oni naplno praktizovať. Pokiaľ však žijú v civilnom manželstve alebo sami nie sú vyučení vo viere, nemôžu praktizovať naplno svoju vieru.

1. Príprava na prvé sväté prijímanie

Príprava prebieha predovšetkým v škole na vyučovaní náboženstva, ale aj v kostole. Dobré je konať sv. omše za účasti detí, pri ktorých možno opakovať učivo zo školy a možno deti v prítomnosti rodičov vyskúšať. Má to viaceré výhody. Rodičia sú hrdí na dieťa, keď vie správne odpovedať a zároveň si učivo sami zopakujú. Kňaz musí vedieť citlivo klať otázky a vyvolávať iba tie deti, ktoré sa hlásia a nikdy sa nepýtať nasilu! Ak odpoveď nie je správna, neslobodno dieťa ponížiť, lebo tým by ponížil aj rodičov. Je dobré každý rok vyrobiť spevníčky, z ktorých budú deti počas slávnosti spievať a modliť sa a tesne pred slávnosťou urobiť nácviky, aby deti vedeli, kde budú sedieť, čo majú odpovedať (napr. pri obnovení krstných sľubov), v akej časti sv. omše budú účinkovať (napr. čítanie, prinášanie obetných darov...) a nacvičiť aj samotné pristupovanie k sv. prijímaniu.

Nezabudnime! *Aký vzťah dieťa nadobudne k sviatosti zmierenia a k Eucharistii pri prvom svätom prijímaní, taký bude jeho vzťah k týmto nekonečným darom Božej lásky po celý život!*

2. Slávnosť prvého svätého prijímania

Je nevyhnutné určiť vhodný dátum a hodinu slávnosti a zapojiť do príprav celú farnosť. Rodičov urobiť zodpovednými za výzdobu kostola, ostatných veriacich prosiť o modlitby. Po slávnosti urobíme zápis do matriky takto:

- pokiaľ je dieťa pokrstené v našej farnosti, zapíšeme do poznámky: *I. S. Comm. die 25.5.2018 in Modra* alebo *Ad I. S. Comm. accessit die 25.5.2018 in Modra*

- pokiaľ je pokrstené v inej farnosti, využijeme krstný list, kde na zadnú stranu zapíšeme: *I. S. Comm. die 25.5.2018 in Modra* alebo *Ad I. S. Comm. accessit die 25.5.2018 in Modra*

Nezabudnime pridať okrúhlu pečiatku farského úradu, podpis a číslo z podacieho denníka, pod ktorým oznámenie posielame.

Na tieto prípady je dobré mať aj pečiatku na prvé sv. prijímanie (Príloha 1), do ktorej sa iba dopíše dátum a miesto slávnosti. Ocenia to najmä kňazi, ktorí majú veľa prvoprijímajúcich detí.

D. Sviatosť birmovania

Kán. 879 KKP: *Sviatosť birmovania, ktorá vtláča znak a ktorou sa pokrstení, pokračujúc na ceste uvádzania do kresťanského života, obohacujú darom Ducha Svätého a dokonalejšie sa pripútavajú k Cirkvi, posilňuje ich a užšie zaväzuje, aby slovom a skutkom boli svedkami Krista a šírili a obhajovali vieru.*

Pri vysluhovaní tejto sviatosti nesmie kňaz zabudnúť, že je to sviatosť kresťanskej dospelosti. Treba preto rešpektovať nariadenie KBS o veku birmovancov, poprípade partikulárne právo danej diecézy.

1. Doklady

K sviatosti birmovania požadujeme krstný list birmovanca, v ktorom má byť zaznačený dátum a miesto prvého sv. prijímania, ďalej krstný list birmovného rodiča, v ktorom sú údaje o sviatostiach, ktoré prijal. Pokiaľ je slobodný, požaduje sa, aby sám bol pobirmovaný, a keď žije v manželstve, je nutné, aby žil v platnom manželstve. Ďalej je dobré (ale nevyžaduje sa!) mať aj svedectvo o jeho spôsobilosti, t.z., že si plní náboženské povinnosti a žije príkladným kresťanským životom. O toto svedectvo požiadame miestneho kňaza, v ktorého farnosti žije.

2. Zápis birmovancov

Zápis k sviatosti birmovania robíme v dostatočnom časovom predstihu (aspoň rok). Vyhlásime v nedeľných oznamoch, kedy sa uskutoční a čo je potrebné k zápisu priniesť. Žiadame, aby birmovanci prišli sa osobne prihlásiť a okrem vyššie uvedených dokladov nahlásili aj svoje birmovné meno. Keďže príprava k sviatosti prebieha predovšetkým v škole, je predpoklad, že o týchto záležitostiach budú informovaní od svojich katechétov. Čas, ktorý kňaz na zápis oznámi, je potrebné presne dodržať! Pred birmovancom vypíšeme birmovný lístok, opečiatkujeme ho a odložíme do pripraveného obalu, samozrejme, podľa abecedy (Príloha 10). Čo sa týka veku birmovancov v Bratislavskej arcidiecéze je stanovený od 13 rokov, teda žiaci 7. ročníka.

3. Príprava k sviatosti birmovania

Základ prípravy prebieha v škole na hodinách náboženstva aj v kostole počas sv. omší, ktoré sú venované birmovancom, a aj počas stretnutí s animátormi, ktorí preberajú látku rozvíjajú. Je dobré v príhovoroch sa zamerať na zopakovanie učiva potrebného k prijatiu sviatosti a počas vyučovacích hodín alebo v osobitných termínoch, tieto vedomosti si overovať, buď písomnou alebo ústnou formou.

4. Slávnosť vysluhovania sviatosti birmovania

Kňaz musí požiadať o vysluženie sviatosti biskupský úrad najneskôr do konca septembra. Napíše žiadosť (Príloha 11), v ktorej uvedie približný počet birmovancov a zároveň aj termín (jarný alebo jesenný), v ktorom by mal záujem o birmovku. Ďalej oznámi vekovú hranicu birmovancov. Najmä vo veľkých mestách sú to často dospelí ľudia, niekedy aj starší od kňaza, ktorý ich pripravuje, ľudia žijúci v manželstve a majúci vlastné deti. Biskup to potrebuje vedieť, aby svoj príhovor k birmovancom mohol správne zamerať. Dostatočný čas pred dohodnutým termínom birmovky je potrebné skontaktovať sa s biskupom, ktorý príde sviatosť vyslužiť, dohodnúť s ním program slávnosti, liturgiu, čítania a oznámiť mu presný počet birmovancov.

Do liturgie treba zapojiť birmovancov, a preto je nutné urobiť nácviky, aby slávnosť prebehla dôstojne a birmovanci mali z nej duchovný zážitok. Vyberieme aj vhodný termín sviatosti zmierenia a po jej skončení odovzdáme birmovné lístky birmovancom s poučením, že si ich treba v deň birmovky priniesť so sebou.

Nezabudnime do výzdoby kostola zapojiť aj samotných birmovancov, aby mali pocit, že sa podieľali na príprave ich slávnosti. Je samozrejmé, že to treba robiť pod dozorom zodpovedných ľudí, napr. upratovačiek alebo kvetinárov.

5. Zaznamenanie sviatosti birmovania

Na základe birmovných lístkov, ktoré birmovanci priniesli so sebou na birmovku, urobíme patričný zápis do matriky birmovaných. Lístky zoradíme podľa abecedy a zapíšeme ich do matriky. Zápis obsahuje tieto údaje:

- poradové číslo
- deň, mesiac a rok vysluhovania sviatosti
- meno a priezvisko vysluhovateľa sviatosti
- miesto vysluhovania sviatosti
- priezvisko a meno birmovanca
- bydlisko birmovanca
- miesto a dátum narodenia birmovanca
- birmovné meno
- meno, priezvisko a náboženstvo rodičov birmovanca
- meno a priezvisko birmovného rodiča
- do poznámok treba vpísať, ak napr. birmoval biskupom poverený kňaz, číslo dekrétu, ktorým ho poveril

Údaj z matriky zaznačíme aj do Indexu. Do patričného roka vpíšeme priezvisko a meno birmovanca, stranu a číslo, pod ktorým sa v Birmovnej matrike nachádza (napr. do roku 2018 pod písmeno „N“, Novák Peter, 32/75)

Ďalej zápis urobíme do matriky pokrstených. Pokiaľ je krstený v našej farnosti napíšeme: *Confirmatus (a) die 15.5.2018 in Bratislava – sv. Štefan, ad nomen Thomas*

Ak je krstený v inej farnosti môžeme zápis urobiť dvojakým spôsobom:

1. Pošleme birmovný lístok do danej farnosti a krstné lístky potom znehodnotíme (nezahadzujeme ich do smetí!) treba ich skartovať.

2. Pošleme krstný list birmovanca a na jeho zadnú stranu napíšeme: *Confirmatus (a) die 15.5.2018 in Bratislava – sv. Štefan, ad nomen Thomas*, potvrdíme ho okrúhlou farskou pečiatkou a napíšeme číslo z podacieho denníka, pod ktorým ho posielame na daný farský úrad. Aj tu je výhodné mať pečiatku o birmovke (Príloha 1). V tomto prípade si birmovné lístky odložíme do archívu, a ak napr. kňaz birmovku nezapísal do matriky, použijeme ich.

6. Potvrdenie o prijatí sviatosti birmovania

Tlačivo používame ako doklad o vyslúžení sviatosti birmovania. Opis sa robí z birmovnej matriky a môže oň žiadať napríklad snúbenec pred sviatostným manželstvom alebo adept na birmovného rodiča, ktorý nemá zápis v Krstnej matrike (Príloha 12).

E. Sviatosť manželstva

Príprave a zápisu na sviatosť manželstva venujeme veľkú pozornosť. Je nevyhnutné, aby kňaz dostatočne ovládal cirkevné právo, aby uzavretie manželstva bolo po právnej stránke právoplatné. Preto je nutné mať aj dostatok času či už pri vypisovaní zápisnice ako aj pri

príprave snúbencov. Netreba ani pripomínať, že je dobré a vo väčších obciach a mestách nevyhnutné, mať stabilný čas, kedy sa kňaz v tejto záležitosti snúbencom venuje.

Ako sme už spomenuli, nie je dobré ohúriť snúbencov už medzi dverami otázkami, aké majú doklady, kedy chcú mať sobáš či pochádzajú z našej farnosti a pod. Samozrejme, že treba aj tieto otázky položiť, ale až neskôr, keď sú už usadení a keď s nimi prehodíme pár slov. Neslobodno zabudnúť, že aj niektorí snúbenci už pri otvorení dverí hľadajú na nás ako na „nepriateľov“ a v duchu rozmýšľajú, čo budeme od nich chcieť, a aké podmienky musia splniť, aby mohli mať sobáš v našom kostole. Preto treba situáciu odľahčiť niekoľkými milými slovami, poblahoželaním k ich rozhodnutiu vstúpiť do sviatostného manželstva a pod. Nikdy to ale nerobíme s prípitkom či pohostením!

1. Sobášna zápisnica

Sobášnu zápisnicu vypisujeme podľa krstného listu, v prípade potreby (napr. u nepokrstených) podľa občianskeho preukazu. V zápisnici vypíšeme hlavičku a prejdeme k samotným žiadateľom. Vypisujeme meno a priezvisko, zamestnanie, náboženstvo, meno a priezvisko rodičov (u matky aj rodné priezvisko), dátum a miesto narodenia, dátum a miesto krstu (je dobré vypísať aj súradnice z krstného listu), dátum a miesto prvého sv. prijímania a birmovky, civilný sobáš (ak bol), prípadne svedectvo príslušného civilného matričného úradu o slobodnom stave stránok alebo číslo rozsudku o rozvode predchádzajúceho civilného manželstva a adresu trvalého/kánonického bydliska. Na ďalšej strane vypíšeme čísla dokladov a dátumy ich vystavenia, ktoré priniesli a tiež ak žiadajú dajaké povolenie či oslobodenie od prekážky. Ak je to aktuálne vypíšeme údaje o smrti predošlého manžela z úmrtného listu alebo údaje o zneplatnení predchádzajúceho zväzku z cirkevného súdu. Ďalej dohodneme termín príprav, termín prístúpenia k sviatostiam, dátum a hodinu sobáša. Potom s nimi urobíme pohovor a zistíme či sú disponovaní k uzavretiu sviatostného manželstva a zároveň zistíme, či snúbenci sú si vedomí dajakej prekážky, ktorá by mohla manželstvo zneplatniť. Na záver im veľmi vážne položíme otázku či sú si vedomí dajakej prekážky. Ak odpovedia záporne, požiadame ich, aby to potvrdili svojím podpisom do sobášnej zápisnice, a potom sa aj my podpíšeme. Nesmieme zabudnúť termín a hodinu sobáša vpísať do hlavičky zápisnice. Veľmi citlivo treba narábať aj s časom. Cirkevný sobáš je raz za život, a preto z obradu majú mať snúbenci a ich hostia zážitok. Nemôžu mať pocit, že v kostole dajako zavadzajú, ale naopak, majú cítiť, že kňaz je tam vtedy iba pre nich a má na obrad dostatok času. Tretiu stranu zápisnice vypisujeme podľa potreby, ale vždy treba vypísať kolónku pre svedkov, a to meno a priezvisko, adresu trvalého bydliska. Je dobré mať túto kolónku už prichystanú, aby pri sobáši svedkovia ju mohli len podpísať (Príloha 13).

2. Zápisnica na civilnú matriku

Spolu s cirkevnou zápisnicou vybavujeme aj civilnú zápisnicu, teda Žiadosť o uzavretie manželstva, ktorá bude svedectvom, že snúbenci sa stanú manželmi aj pred štátom. Zápisnice treba mať po dohode s príslušnou matrikou v kancelárii. Snúbenci si vypisujú prvú a podľa potreby aj druhú stranu. Po vypísaní ju predložia na patričnom Matričnom úrade, kde ju overia a do príslušnej tabuľky vpíšu čísla ich dokladov (občianskeho preukazu, rodného listu, titulov, ak ich majú zapísané v občianskom preukaze a pod.). Tretiu stranu vypisujeme na farskom úrade. Obsahuje meno a priezvisko snúbencov, dátum, miesto a okres narodenia, rodné číslo, miesto a okres trvalého bydliska. Ďalej obsahuje meno a priezvisko svedkov, ich rodné čísla a príslušnosť farského úradu snúbencov. Na štvrtej strane sa napíše priezvisko, na ktorom sa dohodli, a napokon nasledujú podpisy novomanželov, ich svedkov, kňaza, ktorý vypisoval zápisnicu, kňaza, ktorý sobášil, poprípade

aj tlmočníka, ktorý bol riadne ustanovený pri obrade (ak ide o cudzinca). Ak sobáša dvojrečovo kňaz, podpisuje sa, aj ako sobášiaci, aj ako tlmočník. Zápisnicu treba opečiatkovať okrúhlou pečiatkou a na tretiu stranu dať do hlavičky podlhovastú pečiatku s úradným názvom farnosti ako bola zaregistrovaná pred štátom.

3. Manželské prekážky

Často sa stáva, že snúbenci majú prekážku k uzavretiu manželstva. Ide o miešané manželstvo, alebo jeden z nich je nepokrstený, alebo jeden z nich je síce pokrstený, ale nevyučení vo viere. Podľa partikulárneho práva v prípade nevyučeného vo viere treba pýtať povolenie, v ostatných prípadoch dišpenz. Kňaz však nikdy nesmie povedať, že tam nie je žiadny problém, že stačí, ak podpíšu dajaký „papier“ a všetko bude v poriadku. Naopak! Stránke, ktorá nespĺňa podmienky, treba ponúknuť možnosť vyučiť sa vo viere. U vyučenej stránky zistiť, ako je vo viere vyučená, aby v manželstve mohla vieru praktizovať. Príprava na sobáš je jedinečnou možnosťou, ako nevyučenej stránke pomôcť. Ak súhlasí, musíme veľmi zodpovedne a svedomito vyučenie vo viere vykonať. Ak odmietne našu ponuku, treba snúbencov veľmi vážne a dôrazne poučiť, že vyučená stránka bude mať veľkú zodpovednosť za kresťanský život vo svojej rodine; deti, ktoré sa z tohto manželstva narodia, dá po katolícky pokrstiť a bude ich po katolícky vychovávať. Nevyučení alebo aj nekatolícku stránku poučíme, že nesmie svojmu partnerovi brániť v tom, čo sľúbi. Prehlásenie, podľa partikulárneho práva jednotlivých biskupstiev, urobia pred kňazom, ale ak to stanovuje partikulárne právo aj pred dvomi svedkami. Svedkov, nemusia to byť tí, čo budú pri sobáši, hoci je to vhodnejšie, má zabezpečiť katolícka vyučená stránka a majú to byť katolíci a praktickí veriaci, aby chápali, čomu budú svedčiť. Je dobré dať snúbencom čas na rozmyslenie a podpis dohodnúť na iný termín. Za ten čas si kňaz pripraví príslušné tlačivá a v dohodnutom termíne ich dá stránkam podpísať. Pri čítaní prehlásenia treba stránky vyzvať, aby povstali a s veľkou vážnosťou a zrozumiteľne treba prečítať, k čomu sa zaväzujú, aby všetkým, čo sú toho aktu účastní, to bolo jasné. Príslušné tlačivá podpisujú snúbenci, ak sú prítomní aj svedkovia, kňaz, pred ktorým sa úkon robí, a aj príslušný farár (na starších tlačivách, pokiaľ sa úkon robí napr. pred kaplánom). Podpísané tlačivá treba označiť pečiatkami a jednacím číslom a poslať na patričný Biskupský úrad. Odtiaľ príde povolenie alebo dišpenz, ktorý treba zaznačiť na tretiu stranu zápisnice a tlačivo tam nechať aj uložené.

4. Tlačivá na dišpenz alebo povolenie

V Bratislavskej arcidiecéze používame dve tlačivá, a to: **Žiadosť o dišpenz/licenciu a Vyhlásenie stránok**. V Žiadosti vypíšeme hlavičku (alebo môžeme dať podlhovastú pečiatku), adresu Biskupského úradu, jednacie číslo, miesto a dátum vypísania tlačiva. Ďalej vpíšeme, od akej prekážky žiadame dišpenz alebo povolenie a napokon vpíšeme do príslušných tabuliek iniciály žiadateľov: meno a priezvisko, náboženstvo (ak je katolík nevyučení vo viere: r.cath. - non educatus; ak nie je pokrstený: non baptisatus), bydlisko stránok, dátum a miesto narodenia snúbencov. Napokon napíšeme dôvod, prečo žiadame od oslobodenia od prekážky. Žiadosť podpíše kňaz, ktorý ju vypisoval a opečiatkuje okrúhlou pečiatkou (Príloha 14).

V Osvedčení najprv vypisujeme stránku, ktorá je vyučená vo viere, jej meno a priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko trvalé alebo kanonické, a potom stránku, pre ktorú žiadame dišpenz alebo povolenie, jej meno a priezvisko, dátum a miesto narodenia a náboženstvo. Osvedčenie podpisujú snúbenci a kňaz, pred ktorým sa prehlásenie konalo. Napokon doklad opečiatkujeme, napíšeme miesto a dátum podpisu a pošleme so Žiadosťou na príslušný Biskupský úrad (Príloha 15).

5. Sobášna licencia

Pri vypisovaní sobášnej zápisnice dávame dobrý pozor na to, kde majú snúbenci trvalé alebo prechodné bydlisko, alebo či sa vo farnosti jeden z nich aspoň mesiac zdržiava (porov. kán. 1115 KKP: *Manželstvá sa majú sláviť vo farnosti, v ktorej jedna z uzavierajúcich stránok má trvalé alebo prechodné bydlisko, alebo sa tam mesiac zdržiava, alebo ak ide o potulných, vo farnosti, kde sa skutočne zdržiavajú; s povolením vlastného ordinára alebo vlastného farára sa môžu sláviť inde*). Pokiaľ ani jeden z nich nespĺňa tieto podmienky, požiadame o licenciu kňaza, na ktorého území trvale bývajú. Na licenciu slúži tlačivo, v ktorom vypisujeme hlavičku (môžeme dať aj podlhovastú pečiatku), iniciály farára, ktorý licenciu vydáva, iniciály farára, ktorému ju dáva a iniciály snúbencov, ktorých sa licencia týka. Napokon sa dá dátum, okrúhla pečiatka, podpis a jednacie číslo (Príloha 16). Licencia sa zapisuje na tretiu stranu sobášnej zápisnice (Príloha 17).

6. Sobášna delegácia

Miestny farár nesmie zabudnúť udeliť sobášnu delegáciu kňazovi, ktorý sobáši v jeho farnosti. Delegácia sa zapisuje do sobášnej zápisnice na tretiu stranu (Príloha 18). Kapláni pri nástupe do farnosti dostávajú všeobecnú delegáciu od biskupa v menovacom dekréte. Pokiaľ by tak nebolo, musia si delegáciu pýtať od farára. Od neho závisí či mu ju dá buď na jednotlivý prípad alebo až dotiaľ, dokiaľ bude pôsobiť vo farnosti.

7. *Predsobášne poučenie*

Ako sme už spomenuli, predsobášne poučenie má mať pevne stanovený čas, aby snúbenci presne vedeli, v ktorých hodinách a na akom mieste sa stretnutia konajú. Predsobášne poučenie treba rozdeliť na viacero stretnutí (odporúča sa 9 stretnutí a môžu byť v rámci týždenných alebo víkendových stretnutí). Okrem kňaza sa pri nich snúbenci stretnú aj so zbožným manželským párom, ktorý žije v manželstve dlhší čas, vzorne vychováva deti a žije príkladným kresťanským a manželským životom. Ďalej sa stretnú s lekárom, ktorý ich oboznámi s plánovaným rodičovstvom, s tzv. Billingsovou metódou, poprípade sa môžu stretnúť so psychológom, ktorý im zo svojho pohľadu môže priblížiť manželský a rodinný život. Pohovor s týmito laickými spolupracovníkmi veľmi uľahčí kňazovi nielen pri objasnení záležitosti, ktorým sa oni rozumejú, ale sa aj naskytá možnosť, že snúbenci v stretávaníach budú pokračovať aj keď sa stanú manželmi. V mnohých farnostiach sa konajú manželské stretnutia, ktoré vedú laici v spolupráci s miestnym kňazom a pre účastníkov sú obohatením ich manželského a rodinného života.

Stretnutia sa majú konať vo farskej kancelárii, poprípade na inom vhodnom mieste a je nevyhnutné, aby k nim kňaz, a aj ostatní lektori pristupovali so všetkou vážnosťou a úctou. Snúbenci majú mať pocit, že ide o niečo veľmi dôležité. Ani tu neslobodno počas prednášok otvárať šampanské alebo ponúkať chlebičky. Potom sa totiž spomienky na predmanželskú prípravu môžu točiť iba okolo pohostenia, čo aj po rokoch snúbenci vyjadria: *Pán farár otvoril šampanské a keď sme ho vypili, šli sme domov.*

7a *Niekoľko myšlienok na stretnutie s kňazom*

Pri stretnutí so snúbencami môžeme vychádzať z tej skutočnosti, že o krátky čas sa stanú manželmi, a aj rodičmi, a preto si majú uvedomiť veľkú zodpovednosť, ktorá z toho plynie. Budú zodpovední za seba i za svoje deti, a preto sa majú usilovať byť jeden druhému príkladom vo viere a v dodržiavaní Božích prikázaní. Budú zodpovední aj za kresťanskú výchovu detí, a tak je nevyhnutné už od útleho detstva viesť deti vo viere a rozprávať im o Bohu. Tu možno prejsť k teórii poznávania: zmyslami, rozumom a vierou. Vysvetliť im, že poznanie vierou má byť prvoradé v rodine, že dieťa má cez živú vieru rodičov uveriť v existenciu Boha, a ako postupne dospieva, majú mu aj cez rozumové poznanie približovať Boha. V každej rodine má byť Biblia, pretože v nej sa nám sám Boh dáva spoznať. Písali ju síce ľudia, ale konali pod vplyvom Ducha Svätého. Tu môžeme budúcich rodičov povzbudiť, aby zaobstarali už malým deťom Biblie, ktoré sú pre ne písané tak, aby spoznávali nebeského Otca a jeho Syna Ježiša Krista.

Kým je pre nás Boh? Vďaka Ježišovi Kristovi vieme, že je Otcom. Otec chce komunikovať s deťmi, a aj deti by mali túžiť komunikovať s Otcom. Tu je na mieste porozprávať o modlitbe a vyzvať snúbencov, aby sa v rodine spoločne modlievali a od útleho detstva viedli k modlitbe aj svoje deti.

Bohu na nás záleží. Chce nás urobiť šťastnými, preto nám zanechal Božie prikázania – Desatoro. Sú to vlastne dopravné značky na ceste k nemu. Tu má miesto pohovoriť o jednotlivých prikázaniach. Nezabudnime pri 5. prikázaní porozprávať o abortocho, antikoncepcii a eutanázii a poučiť snúbencov o pohľade Cirkvi na tieto závažné témy, a aj o trestoch, ktoré hrozia za vedomé a dobrovoľné spáchanie týchto skutkov. Venujme pozornosť otázkam manželskej vernosti a nerozlučiteľnosti a samozrejme aj významu nedele pre rodinný a duchovný život. Po skončení Desatora, zamerajme pohľad na Ježiša Krista, jeho život, smrť a zmŕtvychvstanie, a napokon porozprávajme o vzniku Cirkvi a Cirkevných prikázaniach a o slobode, ktorú Boh človekovi dáva. On sa nikomu nevnučuje, ale treba si

uvedomiť, že za naše slobodné rozhodnutie budeme pred Bohom niest' raz aj zodpovednosť. (Osnovou k tejto pasáži môžu byť napr. Hlavné pravdy nášho náboženstva).

Ďalej je vhodné prejsť na sviatosti Cirkvi. Vysvetliť, že sviatosti sú viditeľné znaky, cez ktoré do duše človeka prúdi neviditeľná Božia milosť. Upozorniť, že sú obrovským darom Ježiša Krista a vysvetliť, že každá sviatosť sa skladá z matérie a formy.

Aj tu môžeme vychádzať z toho, že snúbenci, čoskoro už ako manželia, a aj rodičia, majú sprostredkovať prijatie sviatostí svojim deťom a vysvetliť im, čo ktorá sviatosť nám dáva, čím upevňuje a posilňuje náš duchovný život.

Postupne prejdeme všetkých sedem sviatostí. Pri krste sa zameriame nielen na jeho význam, ale môžeme spomenúť aj niektoré skutočnosti z predkrstného poučenia. Pri sviatosti zmierenia porozprávame o príprave na svätú spoveď. Tejto téme venujeme veľkú pozornosť. Nesmieme totiž zabúdať, že niektorí snúbenci nepristúpili k nej od prvého sv. prijímania alebo birmovky a prakticky sa zabudli spovedať. Je dobré mať rozmnožené aj spytovanie svedomia, ktoré im ponúkneme (na internete je veľa ponúk na stiahnutie). Pri Eucharistii vysvetlíme potrebu pravidelného sv. prijímania a vyzveme ich, aby od malička brávali deti pri svätom prijímaní na krížik, aby vedeli, že aj ich Pán Ježiš cez kňaza požehná. Pri sviatosti birmovania porozprávame o daroch Ducha Svätého a o význame tejto sviatosti pre dospelého kresťana katolíka. Pri pomazaní chorých upozorníme, aby nezabudli vlastným rodičom v ich starobe a chorobe zavolať kňaza a umožnili im odísť z tohto sveta zmierením s Bohom. Tým zároveň budú učiť aj vlastné deti, aby aj im, keď zostarnú a zoslabnú, zavolali kňaza. Pri sviatosti kňazstva vysvetlíme stupne kňazstva, apoštolskú postupnosť a vyzveme ich, aby tak viedli vo viere svoje deti, aby Pán aj z ich rodiny mohol si vybrať kňaza či rehoľníka. Ak sa ich dieťa rozhodne pre túto cestu, aby mu nikdy v tom nebránili, ale naopak, zbožne sa zaň modlili. Pri sviatosti manželstva sa zaoberáme manželstvom, ktoré má pôvod v Bohu, potom sviatostným manželstvom, ktoré je nerozlučiteľné. Vysvetlíme tri piliere, na ktorých sviatostné manželstvo stojí: lásku, úctu a vernosť a oboznámime ich so skutočnosťou, že túto sviatosť si vysluhujú sami. Ďalej im vysvetlíme podstatné vlastnosti a hlavné ciele manželstva (porov. Ján Pavol II., *Familiaris consortio*).

Napokon preberieme so snúbencami sobášne obrady. Nezabudnime pripomenúť, kedy majú pred sobášom pristúpiť k svätej spovedi. Ak sa nespovedajú u kňaza, ktorý ich sobáši, je potrebné vypýtať si potvrdenie o prijatí sviatosti zmierenia, ktorej termín zapíšeme aj do sobášnej zápisnice. Ďalej im vysvetlíme, kedy majú prísť na obrad (aspoň 10-15 minút pred začiatkom), kde môžu zaparkovať autá (problém najmä v mestách), kde sa stretneme, kde si majú sadnúť hostia, a pod. Potom s nimi podrobne preberieme obrad a vysvetlíme im, kedy a kde budú podpisovať sobášne zápisnice. Vysvetlíme im aj postup pri odchode z kostola.

Kňaz sa má viackrát stretnúť so snúbencami a má byť prítomný aj pri ich stretnutí s animátormi (manželia, lekár, psychológ...). Nezabúdajme, že za každé slovo sa budeme raz pred Pánom zodpovedať. Preto máme mať čisté svedomie, že náuku, ktorú sme podali snúbencom, podali sme najlepšie ako sme vedeli a vládali.

Predsobášna príprava môže mať takúto štruktúru: 1. stretnutie: *Povolanie k manželstvu, predpoklady dobrého manželstva*; 2. stretnutie: *Ludská pohlavnosť, rozdielnosť a doplnkovosť muža a ženy*; 3. stretnutie: *Manželská láska*; 4. stretnutie: *Komunikácia v manželstve a riešenie konfliktov*; 5. stretnutie: *Kresťanská viera*; 6. stretnutie: *Kresťanská mravnosť a kresťanský štýl v rodine*; 7. stretnutie: *Zodpovedné rodičovstvo, prirodzené metódy plánovania rodičovstva*; 8. stretnutie: *Príprava na rodičovstvo a výchovu detí*; 9. stretnutie: *Sviatosti, sviatosť manželstva*

8. Potvrdenie o absolvovaní predmanželskej náuky

Potvrdenie dávame vtedy, keď pripravujeme na sobáš snúbencov, ktorí sa v mieste konania sobáša nemôžu na náuke zúčastňovať. Samozrejme, že všetky dokumenty súvisiace so sobášom je vhodné si vybaviť v mieste konania obradu a kňaz, ktorý ich bude sobášať, musí súhlasiť s tým, že prípravu si urobia v inej farnosti. O absolvovaní prípravy vystavíme tlačivo, ktoré obsahuje hlavičku (alebo podlhovastú pečiatku), jednacie číslo, adresu farského úradu v ktorom bude sobáš, miesto prípravy a dátum. Ďalej obsahuje iniciály snúbencov, spôsob prípravy, podpis a okrúhlu pečiatku (Príloha 19). Do potvrdenia je dobre napísať aj témy jednotlivých stretnutí, ktoré snúbenci počas prípravy preberali.

9. Spôsob uskutočňovania manželských ohlášok

(Acta curiae archiepiscopalis Bratislaviensis Nr. III Anno 2015 bod 4)

V zmysle kánona 1067 KKP a podľa návrhu Rady KBS pre rodinu platí na území Bratislavskej arcidiecézy tento spôsob:

- v mestách nad 10-tisíc obyvateľov sa oznamujú na farskej výveske a na internetovej stránke farnosti (ak farnosť takú má) počas troch týždňov pred sobášom
- na vidieku a v menších mestách počas troch nediel pred sobášom vo farských oznamoch na záver svätej omše
- v prípade, že faktické spolužitie snúbeneckého páru v spoločnej domácnosti trvá viac ako päť rokov, ohlášky sa nekonajú.

Snúbencom treba vysvetliť, že manželstvo nie je iba ich osobná záležitosť, ale významne sa dotýka cirkevného a občianskeho spoločenstva. Ak by bola prítomná niektorá kánonická prekážka, nevzniklo by platné manželstvo a spôsobil by sa zmätok v cirkevnom, poprípadе aj v občianskom spoločenstve a manželstvo by pre partnerov nebolo prameňom Božích milostí a požehnaní.

Odporúčaný vzor ohlášok pred sobášom:

Dňa 15.11.2019 chcú v našej farnosti uzavrieť manželstvo Peter Nový z farnosti Piešťany a Jana Novotná z farnosti Bratislava – sv. Štefan. Ak by niekto vedel o prekážke k sláveniu tohto manželstva, nech to oznámi na farskom úrade. Snúbencov vkladáme do našich modlitieb.

10. Sobášny obrad

Netreba pripomínať, že kňaz musí v prvom rade dodržať čas začiatku obradu a treba k tomu viesť aj snúbencov. Niekde totiž majú zvyk najskôr navštíviť napr. fotografa, pričom na obrad dobiehajú. Treba im slušne vysvetliť, že kňaz má aj iné povinnosti alebo nasleduje ďalší sobáš, a preto je potrebné začať slávnosť načas.

Po skončení obradu nesmieme zabudnúť na podpísanie sobášnych zápisníc. Nevesta, ak si berie ženichovo priezvisko, podpisuje sa už novým priezviskom. Ak nie, podpíše sa tak, ako to bolo dohodnuté na štátnej matrike. Kňaz si to pred obradom musí overiť. Podpisujú sa aj svedkovia, tiež do oboch zápisníc (cirkevnej i štátnej). Napokon sa podpisuje sobášiaci kňaz, poprípadе aj tlmočník. Ak kňaz sobášil v dvoch rečiach, podpisuje sa aj ako sobášiaci, a aj ako tlmočník. Pokiaľ svedok neovláda jazyk, v ktorom prebieha sobášny obrad, má mať tlmočníka, ktorý sa aj s pečiatkou podpisuje do sobášnej zápisnice.

Vhodné je darovať novomanželom kríž, na ktorý prisahali. Odovzdáme ho pri záverečnom blahoželaní a napokon ich kňaz vyvedie z kostola. Patrí sa, aby ostatní svadobčania urobili špalier, cez ktorý sa novomanželia vyvedú z kostola, kde prebiehajú gratulácie. Vzhľadom na záväzné nariadenia jednotlivých obecných a mestských

zastupiteľstiev treba zistiť ich postoj voči zvyku sypať ryžu či lupienky ruží pred kostolom, kde už nie sú cirkevné pozemky. Jedná sa totiž o ich upratanie, inak môže farskému úradu hroziť poriadková pokuta, čo sa v niektorých prípadoch aj stalo.

11. Zápis sobáša do matriky

Po skončení sobášneho obradu urobíme zápis do sobášnej matriky. Opíšeme do nej údaje zo sobášnej zápisnice, a to:

- poradové číslo sobáša
- deň mesiac a rok sobáša
- priezviská a mená novomanželov, ich zamestnanie, priezviská a mená ich rodičov (u matky aj rodné priezvisko)
- miesto narodenia
- trvalé bydlisko
- náboženstvo
- deň, mesiac a rok narodenia
- stav, v ktorom vstupovali do manželstva (slobodný, vdovec...)
- priezviská a mená svedkov, zamestnanie a trvalé bydlisko
- meno a priezvisko sobášiaceho
- ohlášky
- poznámky (tam vpisujeme napr. dátum civilného sobáša...)

Nezabudnime zápis zaznačiť do indexu, a to:

- do príslušného roka vpíšeme priezvisko manžela a rodné priezvisko manželky, číslo strany a poradové číslo (napr. do „N“, rok 2018, Novák – Novotná, 15/24)

Nezabudnime tiež urobiť aj opis z matriky.

12. Oznámenie sobáša

Pokiaľ jeden z novomanželov je krstený v našej farnosti, urobíme zápis do našej krstnej matriky. Vpíšeme do nej:

- dátum sobáša
- miesto sobáša
- meno a priezvisko manžela/ky

Ak niektorý z novomanželov nebol pokrstený v našej farnosti, vypíšeme Ne temere a pošleme ho na patričný farský úrad. Nezabudnime na hlavičku, číslo jednacie, okrúhlu pečiatku a podpis. Akonáhle sa nám vráti, zapíšeme ho a následne založíme do sobášnej zápisnice (Príloha 20).

Pokiaľ zasa príde Ne temere k nám, nezabudnime ho zaznačiť do matriky, podpísať a opečiatkovať a poslať späť na farský úrad, z ktorého nám prišiel (Príloha 21).

13. Sobášny list

V prípade, keď manželia prídu požiadať o sobášny list, vypíšeme patričné tlačivo, ktoré je vlastne opisom zápisu v Sobášnej matrike. Nezabudnime na hlavičku a jednacie číslo. Doklad treba opečiatkovať a podpísať (Príloha 22).

IV. Nešťastné manželstvá a iregulárne manželské situácie stránok

Každý kňaz sa vo svojej praxi stretáva aj s nešťastnými manželstvami. Tí, ktorí sa nesmierne milovali a nedokázali si predstaviť život jeden bez druhého, časom sa začínú nenávidieť. Bohužiaľ, mnohé tieto manželstvá končia v rozvodovej sieni a stanú sa civilne rozvedenými.

Po čase niektorý z manželov zatúži pristupovať k sviatostiam a príde požiadať miestneho kňaza, aby mu v tom pomohol. Vie, že bez povolenia miestneho ordinára nemôže k sviatostiam pristupovať alebo sa to dozvie pri sviatosti zmierenia, kedy nemohol byť rozhršený. Ako pomôcť týmto ľuďom?

A. Žiadosť o povolenie manželskej odluky

Stránka príde obyčajne žiadať povolenie pristupovať k sviatostiam. Pretože však žije v platnom manželstve, pýtame pre ňu aj povolenie manželskej odluky. Prvý a najzákladnejší predpoklad je, že žije sama, neudržiava žiadne mimomanželské kontakty, čím dáva najavo, že si uvedomuje, že jej manželský vzťah platí aj napriek tomu, že civilný súd ho rozviedol. K žiadosti potrebuje tieto doklady:

- **Žiadosť, ktorú sama napíše**, predstaví sa a objasní situáciu vzniku manželstva, príčiny nezhôd, ktoré mali za následok rozpad, svoj doterajší postoj k manželstvu, že ho naďalej považuje za platné a nerozlučiteľné, a je ochotná, pri splnení určitých podmienok, partnera prijať späť a obnoviť s ním spoložitie. Ďalej objasní situáciu ako teraz žije, a aký je jej náboženský život (Príloha 23).

- **Odporúčanie miestneho farára**, ktoré vydá po zodpovedne vykonanom pohovore so stránkou, kde vysvetlí podmienky, v akých stránka žije, za akých podmienok môže povolenie dostať a či po ňom naozaj túži. Ak je to možné, vypočuje aj druhú stránku a vyjadří sa ako dopadol pokus o zmier. Odporúčanie farára je nesmierne dôležité, lebo biskup sa opiera o jeho názor (Príloha 24).

- **Cirkevný sobášny list**

- **Rozsudok civilného súdu o rozvode** (originál alebo kópiu overenú notárom alebo kňazom).

1. Povolenie

Po preskúmaní žiadosti a po splnení všetkých potrebných podmienok biskup povoľuje manželské odlúčenie. Doklad príde v dvoch exemplároch. Jeden sa uloží na farskom úrade v príslušnom spisovom obale a druhý sa odovzdá stránke, pričom ju kňaz poučí, pod akými podmienkami povolenie platí a za akých podmienok môže pristupovať k sviatostiam. Presné podmienky nájde kňaz v povolení.

B. Žiadosť o pristupovanie ku sviatostiam

Žiada sa pre tie stránky, ktoré žijú v civilnom manželstve alebo v spoločnej domácnosti s nemanželským partnerom, pričom tento vzťah nemožno usporiadať sviatostným manželstvom kvôli existujúcemu platnému manželstvu niektorého z nich alebo pre iné vážne príčiny. Obyčajne o túto milosť prosia starí ľudia, často nevládni a pripútaní na lôžko, ktorí sú odkázaní na pomoc partnera. Keďže často žijú už dlhé roky spolu, nevedia si predstaviť, aby sa opustili, lebo sú navzájom na seba odkázaní.

K takej žiadosti je potrebné predložiť tieto doklady:

- **Žiadosť stránky** (alebo oboch, ak obaja chcú pristupovať k sviatostiam), v ktorej opíše svoju situáciu a oznámi dôvody, pre ktoré nie je možné uzatvoriť sviatostné manželstvo. Ďalej

udá dôvody, pre ktoré nie je možné partnera opustiť a dôležité je aj rozhodnutie, že budú obaja žiť ako brat a sestra, poprípade uvedú čas, ktorý už takto žijú. Napokon sa zmieni o svojom náboženskom živote a túžbe pristupovať k sviatostiam (Príloha 25).

- **Miestoprísažné prehlásenie**, že stránky budú žiť ako brat a sestra, ktoré sa koná pred kňazom a dvoma svedkami (Príloha 26).

- **Odporúčanie miestneho farára**, ktoré napíše po dôkladnom rozhovore so stránkou a priloží prisahu, že obaja sa zaväzujú žiť ako brat a sestra (Príloha 27).

- **Krstný list**

- **Rozsudok o civilnom rozvode**

- **Sobášne listy cirkevné**

- **Sobášny list zo štátnej matriky**

1. Povolenie

Tak ako v prípade povolenia manželskej odluky príde aj povolenie o pristupovanie k sviatostiam v dvoch exemplároch. Postupujeme tým istým spôsobom ako v prípade manželskej odluky.

C. Základná náprava neplatného manželstva (sanatio in radice)

Táto náprava sa zvyčajne koná vtedy, keď manželia žijú v civilnom manželstve. Napríklad: Muž je evanjelik, žena katolíčka a chcela by pristupovať k sviatostiam. Kňaz, ktorý ju pozná, vydal o nej dobré svedectvo: *pravidelne navštevovala nedelňé bohoslužby, deťom umožnila prístup k I. sv. prijímaniu a k birmovke. Manželia žijú v pokoji a sú vážení vo farnosti. Muž však nechce obnoviť manželský súhlas podľa kanonickej formy, s tvrdením, že on už raz manželke vernosť sľuboval, preto nie je dôvod to urobiť znova. Manželstvo sa sanuje. Odvtedy manželka aj so svojimi deťmi pravidelne pristupuje k sviatostiam.*

Základná náprava manželstva so sebou prináša odstránenie zneplatňujúcej prekážky, dišpenz od povinnosti obnoviť manželský súhlas. Kanonické dôsledky manželstva začínajú platiť od chvíle, kedy sa uzavrelo neplatné manželstvo (porov. kán 1161 KKP).

Kňaz musí dobre celú záležitosť preskúmať a zistiť, či stále platí u manželov riadny manželský súhlas a je nutné prihliadnuť aj na čas, ktorý spolu žijú v neplatnom manželstve.

1. Žiadosť o základnú nápravu manželstva

O základnej náprave neplatne uzavretého manželstva hovorí cirkevný zákonník v Kan. 1161-1165 KKP.

Žiadosť o nápravu manželstva od základu, ktorá sa predkladá diecéznemu biskupovi, má obsahovať nasledujúce údaje:

1. Nacionálne obidvoch stránok: meno, priezvisko, miesto a dátum narodenia, miesto a dátum krstu, náboženstvo, presná adresa trvalého bydliska, meno a priezvisko rodičov a ich náboženstvo

2. Miesto a dátum nekatolíckeho alebo civilného sobáša

3. Uviesť či katolícka stránka vystúpila formálne z Cirkvi

4. Označiť či neexistuje prekážka, ktorej dišpenzovanie je rezervované Svätej Stolicy (1078, § 2 KKP)

5. Dokázať, že medzi stránkami neexistovala prekážka prirodzeného alebo pozitívneho práva, ktorá už zanikla napr. smrťou zákonitého manžela počas druhého civilného manželstva

6. Najdôležitejšia okolnosť: Trvá medzi manželmi riadny manželský súhlas, to znamená: žijú v spoločnej domácnosti a je oprávnená nádej, že aj naďalej budú žiť vedľa seba

v porozumení a v láske. Ak nejestvuje medzi stránkami prirodzene platný manželský súhlas, manželstvo nemožno sanovať.

7. Ak sa z manželstva narodili deti, treba do žiadosti uviesť ich mená, priezvisko, miesto a dátum narodenia, miesto a dátum krstu, a či sa im dostáva náboženská výchova.

8. Ak pri písaní žiadosti je aj nekatolícka stránka (prípadne katolícka, ktorá nie je ochotná uzavrieť manželstvo podľa kanonickej formy), sama odpovie na nasledujúce otázky. Ak nie je prítomná, potom katolícka stránka, ktorá si žiada sanovanie manželstva, odpovie na predložené otázky podľa toho, ako pozná úmysly a zmýšľanie neprítomnej stránky (Príloha 28).

2. Záznam v matrikách

Splatnenie manželstva základnou nápravou sa zaznačí po nariadení Ordinariátu:

- a) do knihy manželstiev v mieste trvalého bydliska stránok
- b) do knihy krstov vo farnosti, kde katolícka stránka prijala krst
- c) do knihy krstov o uzákonení katolícky pokrstených detí (s prihliadnutím na kán.1123 KKP)

3. Potrebné doklady na sanáciu

- **žiadosť farára s odpoveďami na otázky a osvedčením**
- **civilný sobášny list**
- **sobášny list, ak sú sobášení aj v nekatolíckom kostole**
- **krstné listy detí**
- **ak nie sú deti pokrstené, rodné listy**

D. Privilegium Paulinum

Manželstvo medzi dvomi nepokrstenými je možné rozviazať na základe privilegia Pavlovho, ak jeden z nepokrstených manželov konvertuje a dá sa pokrstiť.

1. Postup pri aplikácii Pavlovho privilegia

Pokyn sv. Pavla sa týka dvoch osôb, ktoré neboli pokrstené a uzavreli manželstvo. Ak sa jeden z nich dá pokrstiť - podľa všeobecnej mienky stačí akýkoľvek platný krst aj mimo katolíckej Cirkvi - druhý sa nedá pokrstiť a nechce ďalej žiť v pokojnom manželstve, vtedy pokrstená stránka nie je viazaná a môže uzavrieť nové manželstvo. Prípad sa prejednáva u ordinára pokrstenej stránky alebo u ordinára stránky, ktorá sa pripravuje na krst.

Pri použití privilegia Pavlovho musí ísť bezpodmienečne o manželstvo uzavreté medzi dvomi nepokrstenými!!! Pri krste - aj nekatolíckom!!! - jednej stránky nemožno toto privilegium použiť!!!

Je potrebné, aby nepokrstená stránka buď odišla alebo odmietla ďalšie pokojné spolužitie bez urážky Stvoriteľa s partnerom, ktorý sa dal pokrstiť. Také správanie je treba dokázať!

Preto k platnosti použitia privilegia Pavlovho sa žiadajú tzv. interpelácie, čiže dopyt u nepokrsteného či aj on nechce prijať krst a pokračovať v pokojnom spolužití. Dopyt uskutočňuje spravidla ordinár pokrstenej stránky. Pri negatívnej odpovedi alebo ak stránka neodpovie do stanovenej lehoty (čo treba považovať za negatívnu odpoveď), je možné nové uzavretie manželstva. Interpeláciu môže previesť aj biskupom poverený kňaz, poprípade sám pokrstený (otázky však stanovuje ordinár), ale musí to písomne dokázať a vykonať pred dvomi svedkami s ich potvrdením. Otázky sú obyčajne vedené týmto spôsobom:

Ste rozhodnutý (á) aj vy prijať sviatosť krstu?

Ste ochotný (á) s partnerom, ktorý už prijal sviatosť krstu, obnoviť spolunažívanie a žiť s ním pokojne bez urážky Pána Boha - Stvoriteľa v manželskom zväzku?

Toto vyjadrenie sa predloží biskupovi. Pri preverovaní osobných údajov je nutné zistiť, či išlo o manželstvo dvoch slobodných, a teda, či niekto z nich nebol predtým rozvedený. V takom prípade treba zisťovať platnosť prvého sobáša.

Pokrstený má právo uzavrieť nový sobáš až po vykonanej interpelácii alebo po obdržaní dišpenzu od nej. Prvý prirodzený sobáš sa ruší nie predložením náležitostí, ale uzavretím nového sobáša. Rozviazanie sa vlastne neuskutočňuje zásahom Cirkvi. Cirkevná autorita iba prehlasuje, že požadované podmienky sú skutočne splnené.

Každý kňaz, ktorý sa stretne s podobným prípadom, musí veľmi citlivo postupovať a rozhodnutie prijať krst, nechať len a len na stránke a neradiť jej: *Ak chcete Privilegium, tak sa dajte pokrstiť!* Ak sa sama rozhodne, tak jej treba venovať aj časovo dostatočnú pozornosť pri príprave na sviatosť krstu a neurýchľovať ju (ak kňaz uzná za vhodné aj dva roky). Stránka má mať dostatok času, aby si uvedomila, čo na seba krstom berie, aby pripravujúci kňaz mohol potom s čistým svedomím predložiť záležitosť miestnemu ordinárovi.

Nakoľko kňaz sa s týmto prípadom stretá veľmi ojedinele, ak sa na postup opýta na Biskupskom úrade.

2. Doklady

- **civilný sobášny list nepokrstených stránok**
- **rozsudok z civilného súdu o rozvođe manželstva nepokrstených stránok**
- **krstný list stránky, ktorá žiada Privilegium**
- **sprievodný list miestneho farára (Príloha 29)**

E. Privilegium Petrinum

(Odborný výklad Mons. ICDr. Tibora Hajdu)

Manželstvo, ktoré bolo platne uzavreté a dokonané, žiadna autorita nemôže rozlúčiť. Toto je pravidlo, z ktorého nejstávajú výnimky. Pri Petrovom privilegii však hovoríme o manželstve, ktoré nenadobudlo absolútnu nerozlučiteľnosť, ktorou je charakterizované sviatosťné manželstvo.

K týmto prípadom bola vydaná inštrukcia *Potestas Ecclesiae* (Kongregácia pre náuku viery z 30. apríla 2001). Inštrukcia predvída viacero prípadov:

- **1. prípad, čl.1:** Manželstvo bolo uzavreté medzi dvomi nepokrstenými, nikto z nich sa nemieni obrátiť, avšak jeden z nich má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **2. prípad, čl.1:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným nekatolíkom a nepokrsteným; pokrstený nekatolík zostáva tým, čím je, avšak má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **3. prípad, čl.1:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným nekatolíkom a nepokrsteným; pokrstený nekatolík sa stal katolíkom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **4. prípad, čl.5:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným nekatolíkom a nepokrsteným (bez dišpenzu od prekážky rozdielneho náboženstva); pokrstený nekatolík sa stal katolíkom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s pokrstenou nekatolíckou stránkou.
- **5. prípad, čl.5:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným nekatolíkom a nepokrsteným (bez dišpenzu od prekážky rozdielneho náboženstva); pokrstený nekatolík sa stal katolíkom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s nepokrstenou stránkou.

- **6. prípad, čl.5:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným nekatolíkom a nepokrsteným (bez dišpenzu od prekážky rozdielného náboženstva); manželstvo stroskotá a stránky sa rozvedú. Nekatolícka stránka uzavrie nové manželstvo s pokrstenou nekatolíckou stránkou alebo s nepokrstenou stránkou. Počas trvania nového zväzku prvá stránka alebo tretia stránka, alebo obidve stránky sa stanú katolíckymi; v takomto prípade bude treba konvalidovať druhý manželský zväzok uzavretý neplatne kvôli prekážke predchádzajúceho manželského zväzku (porov. kán. 1085 § 1 KKP).
- **7. prípad, čl.7§1:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným katolíkom a nepokrsteným (s dišpenzom od prekážky rozdielného náboženstva); katolík má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **8. prípad, čl.7§1:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným katolíkom a nepokrsteným (s dišpenzom od prekážky rozdielného náboženstva); katolík má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s pokrstenou nekatolíckou stránkou.
- **9. prípad, čl.7§2:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným katolíkom a nepokrsteným (s dišpenzom od prekážky rozdielného náboženstva); nepokrstený sa stal katolíkom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **10. prípad, čl.7§2:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným katolíkom a nepokrsteným (s dišpenzom od prekážky rozdielného náboženstva); nepokrstený sa stal katolíkom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s pokrstenou nekatolíckou stránkou.
- **11. prípad, čl.7 §2:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným katolíkom a nepokrsteným (s dišpenzom od prekážky rozdielného náboženstva); nepokrstený sa stal nekatolíkom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **12. prípad, čl.8:** Manželstvo bolo uzavreté medzi dvomi nepokrstenými, jeden z nich sa stal katechumenom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.
- **13. prípad, čl.8:** Manželstvo bolo uzavreté medzi pokrsteným nekatolíkom a nepokrsteným (bez dišpenzu od prekážky rozdielného náboženstva); nepokrstený sa stal katechumenom a má v úmysle uzavrieť nové manželstvo s katolíckou stránkou.

Ak je splnená niektorá z podmienok ordinár zahájí proces, určí sudcu, defensora vinculi (obhajcu zväzku) a notára, pričom všetky tvrdenia musia byť dokázané, a to buď písomnými dokladmi alebo výpoveďami hodnoverných svedkov pod prisahou. Najdôležitejší je však dôkaz, že jeden z manželov nebol pokrstený!!! Aj ten, kto tvrdí, že nebol pokrstený, má sa pod prisahou vypočuť, poprípade aj jeho rodičia či príbuzní. Tiež sa má pátrať v matrikách aj nekatolíckych miesta narodenia alebo bydliska, a to nielen v dobe narodenia, ale aj neskôr. Treba prešetriť, prečo došlo k stroskotaniu predošlého zväzku a kto na tom nesie vinu. Sudcovou povinnosťou je tiež zistiť, či žiadateľ si skutočne zaslúži udelenie milosti, hoci právny nárok na milosť má! Nakoniec ordinár podáva do Ríma súhrnnú správu a oznámi či z prípadného udelenia milosti nehrozí pohoršenie alebo pohoršujúci výklad. Všetky spisy v troch exemplároch sa posielajú príslušnej Kongregácii do Ríma. Je si treba uvedomiť, že udelenie tejto milosti je záležitosť, ktorá donedávna bola len výnimočná! Preto je potrebné všetko dobre zvážiť a zisťovať s bedlivou svedomitosťou!!!

F. Cirkevný súd

Ďalšia možnosť, ako pomôcť nešťastnému manželstvu je obrátiť sa na cirkevný súd so žiadosťou o preskúmanie platnosti manželstva. Kňaz musí byť opatrný, keď ho stránka príde o to požiadať a musí najskôr podrobne zistiť, z akého dôvodu chce predložiť túto žiadosť. Nevyhnutné je nájsť si na ňu dostatok času a dopodrobna rozobrať jej prípad. Kňaz má byť prvý, kto môže žiadosť schváliť alebo s ľútosťou poznamenať, že on nevidí žiadnu šancu na dokázanie nulity predmetného manželstva. Stránke treba vysvetliť, že cirkevné súdy manželstvo nerozvádzajú (čo si stránky veľmi často myslia), ale iba skúmajú či v čase jeho

uzatvárania existovala prekážka, ktorá bola rozlučujúca a spôsobilá, že manželstvo vôbec nevzniklo. Ak si netrúfa sám urobiť takéto rozhodnutie, má stránku poslať informovať sa priamo na cirkevný súd alebo ju odporučiť na kňaza, ktorý pracuje na cirkevnom súde. Ak sa napokon po porade s odborníkom rozhodne podať žiadosť na cirkevný súd, miestny farár musí zhromaždiť všetky potrebné dokumenty, aby prijatie mohlo byť bez prieťahov realizované.

Potrebné je predložiť tieto doklady:

- **Žiadosť stránky**, ktorá musí obsahovať to, čo požaduje kán. 1054 KKP a v ktorej podrobne opíše situáciu v manželstve, a ak je civilne rozvedené, aj dôvod rozvodu. V žiadosti musí byť aj presné meno, priezvisko a adresa jednej aj druhej stránky. Ďalej žiadosť má obsahovať mená, priezviská, telefónne čísla a presné adresy bydliska svedkov, ktorí môžu daný problém dosvedčiť a ich vzťah k žalujúcej stránke. Je nevyhnutné vybrať také osoby, ktoré boli očitými svedkami udalostí, na ktoré žalujúca stránka chce upozorniť. Poprípade môže predložiť aj iné či už písomné alebo elektronické prvky dokazovania. (Príloha 30).

- **Cirkevný sobášny list**

- **Krstné listy oboch stránok**

- **Civilný rozsudok, ktorým bolo manželstvo civilne rozvedené**

- **Vyjadrenie kňaza**, v ktorom sa odvolá na rozhovor so stránkou a na poznatky, ktoré o nej má osobne alebo od ľudí, ktorí stránky poznajú (Príloha 31).

Tieto doklady sa posielajú na Diecézny cirkevný súd, vždy doporučene, poprípade ich kňaz osobne prinesie.

1. Vypočúvanie stránok

Súdny vikár môže na vypočúvanie stránok či svedkov delegovať audítora aj notára, najmä v tom prípade, keď sa nemôžu dostaviť na cirkevný súd. V tom prípade treba napísať zápisnicu, ktorej vzor uvádzame (Príloha 32).

V. Sväteniny

Sväteninami sa nazývajú Cirkvou stanovené posvätné znaky, ktorých cieľom je pripraviť ľudí na prijatie ovocia sviatostí a posväcovať rozličné okolnosti života. Medzi sväteninami majú dôležité miesto požehnania. Obsahujú zároveň oslavu Boha za jeho diela a dary a prosbu Cirkvi, aby ľudia mohli užívať Božie dary podľa ducha Evanjelia (KKC 1677-1678 KKP).

Pretože existujú liturgické knihy, v ktorých sa vysluhovanie jednotlivých svätenín nachádza, budeme sa venovať iba cirkevnému pohrebu, lebo s touto sväteninou sa kňaz najčastejšie v pastoračii stretáva.

Vo všeobecnosti však platí, že pred vysluhovaním sväteniny si kňaz musí naštudovať, akým spôsobom sa vykonáva a kedy má miesto vo svätej omši. Pokiaľ sa sväteniny vysluhujú mimo kostola (požehnanie ozimín, vinogradov, sôch...), je nevyhnutné veriaciim dostatočne vysvetliť význam sväteniny, aby ju správne pochopili a procesie, ktoré sa pri týchto príležitostiach konajú mimo kostola, nezmenili sa na diskusné krúžky, naháňačku alebo schovávačku detí. Treba veriacich upozorniť, aby sa dôstojne správali a procesie sa nestali skôr pohoršením, ale povzbudením pre neveriacich spoluobčanov.

A. Cirkevný pohreb

Každú rodinu hlboko zasiahne smrť blízkeho človeka. Kňaz má byť preto v takýchto situáciách veľmi tolerantný a citlivý k potrebám pozostalých. Je nevyhnutné, aby bol vždy dosiahnuteľný, a preto treba zverejniť číslo jeho mobilného telefónu, aby pozostalí sa mohli hocikedy s kňazom skontaktovať. Na mnohých miestach je zvykom najskôr navštíviť farský úrad a dohodnúť sa na termíne pohrebu s kňazom, až potom vybavovať ďalšie pohrebné služby.

Pozostalých treba vždy pozvať do farskej kancelárie, prejavíť im sústrasť a medzi rečou čosi zistiť aj o zosnulom, ak sme ho nepoznali. Tam je namieste taktne sa aj spýtať či bol zaopatrený, najmä, ak zomrel v nemocnici. Ak nebol, kňaz nesmie pozostalých kvôli tomu kritizovať, poprípade vyhrážať sa, že nevykoná pohreb alebo, že bude bez svätej omše, spevu či kázne... Ak pozostalí mali možnosť zavolať k nemu kňaza a neurobili to, nesú to na svojom svedomí. Kňaz o týchto záležitostiach má rozprávať pri svätých omšiach a samozrejme, má byť k dispozícii chorých navštíviť, a to nielen pred Vianocami či Veľkou nocou, ale na každý prvý piatok v mesiaci a samozrejme, hocikedy na zavolanie.

Od pozostalých si vypýtame List o prehliadke mŕtveho, na základe ktorého urobíme zápis do Knihy zomrelých. Udaje, ktoré v Liste chýbajú, si od pozostalých vypýtame a doň vpíšeme. Po zápise do Knihy zomrelých List o prehliadke mŕtveho založíme do obalu a na určitý čas (napr. 2 roky) ho môžeme, ale nemusíme, uložiť do archívu. Ak sa ho rozhodneme znehodnotiť, treba ho spáliť alebo skartovať. Nikdy nevyhadzovať do smetí!!! S pozostalými dohodneme čas a miesto pohrebu a samozrejme pohrebnú svätú omšu, pokiaľ o ňu majú záujem. Aj tu treba konať veľmi citlivo a zvažovať, kedy a ako je dobré svätú omšu sláviť. Prihliadame pritom na veriacich z farnosti, na pracovný čas, miestne zvyky a pod. Pohrebnú svätú omšu nevnučujeme, ale ponúkame. Ak je vo farnosti zvykom za zosnulého slúžiť 30-dňové alebo výročné sv. omše, môžeme na to pozostalých taktne upozorniť a ponúknuť im túto možnosť. Ďalej je potrebné pred pohrebom umožniť pozostalým prístup k sviatosti zmierenia. Túto príležitosť treba využiť, pretože sa v takýchto prípadoch stretávame s penitentmi, ktorí už dlhé roky neprijali túto sviatosť, poprípade zachytíme ľudí, ktorí k sviatostiam z rozličných dôvodov nemôžu pristupovať a my im môžeme pomôcť nájsť riešenie ich problémov.

1. Zápis do Knihy zomrelých

Po skončení pohrebných obradov prevedieme zápis do Knihy zomrelých, v ktorej sú nasledujúce údaje:

- poradové číslo
- dátum úmrtia
- meno, priezvisko, povolanie zosnulého; meno, priezvisko jeho manžela/ky, prípadne rodičov
- miesto narodenia a trvalé bydlisko
- pohlavie
- dátum narodenia
- príčina smrti
- zaopatrený/nezaopatrený
- miesto a deň pohrebu
- meno, priezvisko a úrad pochovávajúceho
- poznámky

Nezabudnime urobiť aj opis a napokon pohrebný obrad zaznačiť aj do Indexu.

2. Smrtný list

Veľmi zriedka sa stáva, že rodina zosnulého príde požiadať o Smrtný list. Pokiaľ sa tak stane, vypíšeme im tlačivo. Nezabudnime na hlavičku, jednacie číslo, pečiatku a podpis (Príloha 33).

3. Pochovávanie potratených detí

(Acta curiae archiepiscopalis Bratislaviensis Nr. III Anno 2015 bod 7)

Súčasná legislatíva umožňuje pochovanie potrateného dieťaťa v ktoromkoľvek štádiu vývoja. Je dôležité umožniť rodičom, ktorí o to majú záujem, dôstojne sa rozlúčiť so svojím očakávaným dieťaťom a dovoliť im tak lepšie sa vyrovnáť s bolestnou stratou (Zákon o pohrebníctve č. 131/2010 Z.z. z 3. marca 2010).

Rodič požiada gynekologicko-pôrodné pracovisko o pochovanie dieťaťa. Pracovisko následne vyplní v spolupráci s rodičom žiadosť o pochovanie. Nasleduje obstaranie pohrebu v pohrebnom ústave. List o prehliadke mŕtveho sa nevyžaduje, takže ho nahrádza žiadosť o pochovanie.

4. Testament

Každý kňaz sa denne stretáva s množstvom bolesti, utrpenia, a aj so smrťou. Denne zaopatruje chorých a pochováva zomrelých. Preto pre každého kňaza by mala byť myšlienka na smrť čímisi prirodzeným a mal by sa na ňu pripravovať. Je nevyhnutné, aby mal testament, ktorý je uložený v intenčnej knihe. Uvádzame vzor testamentu. Každý si ho samozrejme môže upraviť, dôležité ale je, aby bol platný, podľa občianskeho práva. Jednou z foriem je, aby bol písaný vlastnoručne a bol podpísaný (Príloha 34). Ďalšia možnosť je napísať ho pred notárom, u ktorého zostane uložený.

VI. Ostatné písomné dokumenty

Vo farskej kancelárii nie sú iba tlačivá, týkajúce sa prijatia sviatostí a svätenín. Každý kňaz sa stretáva aj s inými dokumentmi, ktoré počas pôsobenia vo farnosti musí vypisovať alebo zhotovovať. Je nevyhnutné, aby dokumenty boli napísané vhodným spôsobom, lebo aj nimi kňaz reprezentuje Cirkev. Preto v ďalšej časti sa budeme venovať vypisovaniu žiadostí a spomenieme aj knihy, ktoré je nevyhnutné mať v každej farskej kancelárii.

A. Žiadosti

Každý kňaz počas pastorácie vypíše množstvo žiadostí. Netreba ani pripomínať, že majú byť vypísané na hlavičkovom papieri a počítačom. Vždy ich treba dať do jednacieho čísla, uviesť miesto, kam sa posielajú, dátum a treba ich podpísať a opečiatkovať. Žiadosti musia byť písané zdvorilým tónom, aby ten, komu sú adresované aj cez zdvorilý tón si urobil dobrú mienku o kňazovi a tým aj o Cirkvi. Každú žiadosť píšme dvakrát, aby kópia mohla zostať uložená v kancelárii.

1. Oslovenia v prípisoch zaužívané v cirkevnej agende

Svätý Otec	-	Svätý Otče! Beatissime Pater!
Kardinál	-	Vaša Eminencia, najdôstojnejší Pán!
Biskup	-	Vaša Excelencia, najdôstojnejší otec biskup, príp. arcibiskup!
Dekan	-	Veľadôstojný pán!
Farár	-	Veľadôstojný pán!
Kaplán	-	Dôstojný pán!
Diakon	-	Dôstojný pán!

2. Zakončenie listu

- V Kristu Pánu oddaný
- V synovskej úcte oddaný
- Za láskavú výpomoc vďačí a zostáva v úcte oddaný
- S bratským pozdravom
- S katolíckym pozdravom
- S úctou

3. Príklady žiadostí

Uvedieme niekoľko príkladov žiadostí. Kňaz po nástupe do farnosti má informovať svojho biskupa o nastúpení (Príloha 35). Je povinný zúčastňovať sa duchovných cvičení (Príloha 36) a čerpať dovolenku (Príloha 37). Počas pastorácie vykoná množstvo rôznych opráv (Príloha 38) a po úspešnom ukončení požiada biskupa o posviacku (Príloha 39).

B. Denník príjmov a výdavkov

Všetky finančné obraty vo farnosti sa značia do Peňažného denníka pre farnosti. K denníku neodmysliteľne patria príjmové a výdavkové pokladničné doklady a zároveň aj obal, do ktorého sa ukladajú pokladničné bločky, ako dôkaz o nákupe rozličných vecí, potrebných pre farnosť.

Pokiaľ neexistuje pokladničný blok, je potrebné pri každej finančnej operácii vypísať pokladničný doklad (príjmový alebo výdavkový) a každú položku zapísať do Denníka. Presný návod sa nachádza v úvode denníka. Každá položka má byť zapísaná dvakrát, a to buď v príjmovej alebo výdavkovej časti. Každý zápis má byť očíslovaný, označený dátumom, textom (čo sme zaplatili alebo prijali), príjmom alebo výdavkom z pokladne alebo z bežného účtu. Po zapísaní strany sa jednotlivé položky sčítajú a prenesú na druhú stranu. Na koniec občianskeho roka sa všetky sčítajú a sumár sa urobí do tlačiva s názvom Ročný výkaz. V ňom figuruje údaj, ktorý zaznamenáva stav hotovosti v pokladni a na bežnom účte, potom údaje tvoriace štruktúru príjmov a výdavkov vo farnosti. Súčet hotovosti v pokladni a na bežnom účte sa musí zhodovať s údajom, ktorý nám vznikne, keď odčítame výdavky od príjmov počas celého roka. Výkaz ďalej obsahuje tabuľku priebežného hospodárenia, do ktorého sa značia dane zo mzdy zamestnancov a jednotlivé zbierky, ktoré sa počas daného obdobia konali. Ďalej je vo Výkaze zmienka o pôžičkách vo farnosti a ich splácaní a napokon rozpočet na budúci rok, týkajúci sa najmä veľkých stavieb a generálnych opráv. Výkaz podpisuje farár alebo farský ekonóm, ďalej obvodný dekan a napokon ekonóm na Biskupskom úrade. Vyhotovuje sa v dvoch kópiách, z ktorých jedna zostáva na Biskupskom úrade, druhá vo farnosti a je súčasťou obalu príjmov a výdavkov jednotlivého roka.

C. Kniha intencií

Je povinnosťou každého kňaza vlastniť túto knihu a zapisovať do nej jednotlivé intencie. Kódex o intenciách sa vyjadruje takto:

Kán. 955 - § 1 KKP: *Kto mieni slávenie omši, ktoré treba obetovať, zveriť iným, ich slávenie má čo najskôr zveriť kňazom podľa svojho výberu, iba ak si je istý, že proti nim niet nijakého podozrenia; musí odovzdať celý prijatý milodar, ak nie je zistené, že to, čo prevyšuje sumu stanovenú v diecéze, bolo dané vzhľadom na osobu; je aj povinný starať sa o slávenie omši, kým nedostane potvrdenie tak o prevzatom záväzku, ako aj o prijatom milodare*

§ 2: *Čas, v ktorom treba omše sláviť, sa začína dňom, v ktorom ich kňaz prijal na slávenie, ak nie je zrejmé niečo iné*

§ 3: *Tí, ktorí iným zverujú omše na slávenie, bezodkladne majú do knihy zapísať tak prijaté omše, ako aj tie, ktoré odovzdali iným, pričom zapisujú aj milodary za ne.*

§ 4: *Každý kňaz musí presne zapísať omše, ktoré prijal na slávenie a ktorým zadostučinil.*

Do intencnej knihy zapisujeme:

- poradové číslo intencie
- deň a mesiac prijatia
- úmysel
- hodnota prijatého milodaru
- deň a mesiac odslúženia intencie
- poznámky (Např. č. 54, 11.5.2000, + Peter, 5,- €, 18.6., odslúžil Peter Krátky, intencia odovzdaná).

Kňaz si musí intencnú knihu viesť veľmi zodpovedne, pretože je po prijatí milodaru povinný vo svedomí pod ťažkým hriechom intenciu odslúžiť.

Každý kňaz je okrem toho povinný slúžiť omše na úmysel ordinára, a to podľa partikulárneho práva jednotlivých diecéz. V Bratislavskej arcidiecéze je to jedna sv. omša za

mesiac. Po polroku odovzdáva zoznam odslúžených omší dekanovi, ktorý ho potom posiela na Biskupský úrad. Každý farár a administrátor je tiež povinný slúžiť omše za farníkov. Presnejšie sa o tejto povinnosti dozvie z Direktória, kde sú označené dni, kedy má tieto omše slúžiť (nedeľa a prikázaný sviatok a sú označené krížikom).

1. Binácie

Mnohí kňazi z pastoračných dôvodov musia binovať (sláviť 2 sv. omše), poprípade trinovať (sláviť 3 sv. omše s povolením miestneho ordinára). Čo sa týka intencií za binácie alebo trinácie, treba sa pridržať kán. 951 KKP, ktorý hovorí:

§ 1. Kňaz, ktorý v ten istý deň slávi viac omší, každú môže obetovať na úmysel, na ktorý bol venovaný milodar, ale s tým zákonom, že okrem dňa Narodenia Pána si má ponechať milodar iba za jednu omšu, ostatné však má odovzdať na ciele, ktoré predpísal ordinár, ale pri pripustení istej odmeny z vonkajšieho titulu.

§ 2. Kňaz, ktorý v ten istý deň koncelebruje druhú omšu, z nijakého titulu nemôže za ňu prijať milodar.

Kňaz, ktorý je povinný sláviť jednu sv. omšu za ľud a za druhú prijme intenciu, binuje, a preto intenciu je povinný odovzdať na Ordinariát. V žiadnom prípade nemôže on určovať či a koľko z intencie odovzdá, lebo k tomu je oprávnený iba ordinár, ktorý môže určitú čiastku darovať, napr. na palivo do auta, poprípade na iný dobrý cieľ.

2. Omša za Boží ľud a na úmysel ordinára

Presné podmienky stanovuje diecézny biskup a sú uverejnené každoročne v Direktóriu. V Bratislavskej arcidiecéze sú tieto pravidlá:

Za Boží ľud (za farnosť) v zmysle kán. 534 KKP farár a farský administrátor sú povinní každú nedeľu a sviatok, ktorý je v diecéze prikázaný, odslúžiť jednu sv. omšu. Pokiaľ by spravoval dve farnosti, splní povinnosť jednou sv. omšou.

Na úmysel ordinára všetci pastoračne činní kňazi, inkardiovaní v arcidiecéze a diecézni kňazi, inkardinovaní v iných diecézach, ktorí vykonávajú pastoračnú službu v Bratislavskej arcidiecéze, odslúžia mesačne jednu sv. omšu na úmysel ordinára.

VII. Administratívne rozvrstvenie farnosti

Farnosť je vymedzené spoločenstvo veriacich, ustanovené ustáleným spôsobom v partikulárnej cirkvi, v ktorom je pastoraľna starostlivosť zverená farárovi ako vlastnému pastierovi, ktorý podlieha autorite diecézneho biskupa. Umožňuje všetkým veriaci zhromažďovať sa na jednom mieste na nedelnom slávení Eucharistie. Farnosť povzbudzuje kresťanský ľud, aby sa pravidelne zúčastňoval na liturgickom živote a zhromažďuje ho pri tomto slávení. Vyučuje spásenosné Kristovo učenie; uskutočňuje Pánovu lásku v dobrých a bratských skutkoch... Farnosť a eucharistické spoločenstvo je stredobodom liturgického života kresťanských rodín; je privilegovaným priestorom katechézy detí i rodičov (KKC 2179, 2226).

Katechizmus Katolíckej Cirkvi jasne hovorí o význame farnosti, na čele ktorej stojí farár a kňazi, ktorí mu pomáhajú. Nezastupiteľné miesto vo farnosti majú aj veriaci, bez ktorých by sa farnosť nedala spravovať. Múdry kňaz sa obklopí dobrými a zodpovednými veriacimi, ktorí majú cirkevného ducha, sú dobrých mravov a budú mu pomáhať v spravovaní farnosti. Naučí sa byť dobrým manažérom, ktorý práve s pomocou veriacich vedie farnosť k pozemskému rozkvetu a k večnému dobru.

A. Poradné orgány vo farnosti

Farár po príchode do novej farnosti sa v prvom rade musí s pomermi vo farnosti oboznámiť. Preto nie je dobré, aby sa púšťal hneď do veľkých zmien. Treba sa „rozpozerať“, a až potom urobiť potrebné zmeny. Takisto je nutné spoznávať ľudí, ktorí sú ochotní mu pomáhať a je dobré informovať sa o nich aj u svojich predchodcov, ktorí vo farnosti prežili niekoľko rokov a ľudí dobre poznajú. Z týchto ľudí sa volí farská a ekonomická rada. Postup volby je presne stanovený v Obežníkoch biskupských úradov.

1. Farská pastoračná rada

Pastoračná rada pomáha farárovi pri správe farnosti. Hovorí o nej KKP: *Kán. 536 § 1: Ak podľa úsudku diecézneho biskupa a po vypočutí mienky presbyterskej rady je vhodné, v každej farnosti sa má ustanoviť pastoračná rada, ktorej predsedá farár; v nej veriaci spolu s tými, ktorí sa na základe svojho úradu zúčastňujú vo farnosti pastoračnej starostlivosti, majú poskytovať svoju pomoc pri rozvíjaní pastoračnej činnosti. § 2: Pastoračná rada má iba poradný hlas a riadi sa normami, stanovenými diecéznym biskupom.*

Z predchádzajúceho vyplýva, že pastoračná rada nie je záväzná. Skladá sa z farára, ktorý je jej predsedom, ďalej z tých, ktorí na základe svojho úradu sa vo farnosti zúčastňujú pastoračnej starostlivosti a z veriacich. Jej cieľom je pomáhať farárovi pri rozličných pastoračných problémoch. Má iba poradný hlas, to znamená, že farár je slobodný v prijímaní alebo odmietnutí rád, ktoré mu rada poskytuje.

2. Ekonomická rada

Aj ekonomická rada pomáha farárovi pri správe farnosti. Hovorí o nej KKP: *Kán. 537: Každá farnosť má mať ekonomickú radu, ktorá sa okrem univerzálneho práva riadi normami vydanými diecéznym biskupom, a v ktorej veriaci, vybratí podľa tých istých noriem, majú farárovi pomáhať v správe majetkov farnosti pri zachovaní predpisu kán. 532. Kán. 532: Farár zastupuje farnosť vo všetkých právnych záležitostiach podľa normy práva; má dbať, aby sa farské majetky spravovali podľa normy kán. 1281-1288 KKP.*

Z predchádzajúceho vyplýva, že ekonomická rada je záväzná. Jej činnosť a zloženie sa riadi normami univerzálneho a partikulárneho práva. Má tieto úlohy:

1. spolupráca s farárom
2. zostavenie inventáru farského majetku
3. zostavenie predbežného rozpočtu
4. schvaľovanie vyúčtovania, atď.

Členmi rady sú veriaci, ktorí majú cirkevného ducha, sú neporušených mravov, majú dobrú povesť a úctu u veriacich, sú schopní robiť múdre rozhodnutia v cirkevnom a pastoračnom duchu, a tiež sú odborníkmi alebo aspoň zbehlí v práve a ekonomike. Je vhodné, aby ich zvolili veriaci, poprípade ich vybrala farská pastoračná rada. Predsedom rady je farár. Úloha rady je prevažne poradná a nie rozhodujúca, nemá farára kontrolovať, čo robí, ale pomáhať mu v správe cirkevných majetkov. Farár je povinný si vypýtať radu, prípadne súhlas (podľa noriem univerzálneho alebo partikulárneho práva), ale iba on jediný je správcom cirkevného majetku farnosti, a preto za všetky rozhodnutia nesie v konečnom dôsledku zodpovednosť on.

Prílohy

Príloha 1

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV
FARNOSŤ NAJSVÄTEJŠEJ TROJICE
811 03 Bratislava, Veterná 1
tel.+fax: 02/54415106

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Hollého 10
917 66 Trnava

Dôstojný
Rím. kat. farský úrad

I.S.Comm. die
In

Confir.die
In
ad nomen

Matrim.contraxit die
in
cum

PARENTES TANTUM CIVILITER COPULATI

Príloha 2

Záznam o nahlásení krstu

Dohodnuté miesto, dátum a hodina krstu	Bratislava – sv. Štefan 18.05.1990, 10.00		
Krstné meno a priezvisko	Peter Novák		
Dátum a miesto narodenia	18.3.1990 Bratislava		
OTEC: Meno, priezvisko, náboženstvo	Novák Pavol, technik, rím.kat. Piešťany		
MATKA: Meno, priezvisko (rodné), náboženstvo	Petrovičová Mária, robotníčka, ev.a.v., Bratislava		
Bydlisko, ulica a číslo domu rodičov	Bratislava, Ovocná 33		
Miesto a rok sviatostného sobáša rodičov	Piešťany, 1989		
Krstný otec: meno, priezvisko, náboženstvo	Mrva Tomáš, zámočník, rím.kat. a manž.	1. sv. prijímanie birmovka sviatostný sobáš slobodný	áno – xxx xxx – nie
Krstná matka: meno, priezvisko, náboženstvo	Korčeková Eva, krajčírka, rím.kat. Pezinok, Mierová 25	1. sv. prijímanie birmovka sviatostný sobáš slobodná	áno – xxx áno – xxx Pezinok 11.11.1988
Príprava rodičov a krstných rodičov na krst	bude 03.05.1990	bola absolvovaná	03.05.1990
Sviatosť krstu udelil	Peter Pavol, kaplán		

Podpis aspoň jedného rodiča

Podpis krstiaceho kňaza

Príloha 3

RÍM. KAT. FARSKÝ ÚRAD SV. ŠTEFANA, BRATISLAVA, HLAVNÁ 31

PSČ: 811 94

Diecéza: Bratislava

Č.: 323/03

SVEDECTVO O KRSTE

Kniha pokrstených : zv. B 2000-05 strana 54

číslo 222

Meno pokrsteného	Petrus illeg., masc.
Dátum narodenia	18. Martii 1990
Dátum krstu	18. Maii 1990
Rodičia: priezvisko (rod.), meno, zamestnanie, nábožen- stvo, miesto a dátum narodenia	Novák Paulus, technicus, r.cath., Piešťany Maria n. Petrovič, operaria, ev.a.conf., Bratislava
Miesto narodenia	Bratislava - Kramáre
Bydlisko rodičov	Bratislava, Ovocná 33
Krstí rodičia: priezvisko (rod.), meno, zamestnanie, nábožen- stvo a bydlisko	Mrva Thomas, faber claustrarius, r.cath., et uxor eius Haeva n. Korček, sartrix, r.cath., Pezinok, Mierová 25
Vysluhovateľ krstu	Petrus Pavol, cooperator
Poznámky:	Parentes tantum civiliter copulati

Svojím podpisom dosvedčujem, že všetky údaje sa zhodujú s údajmi v knihe pokrstených.

V Bratislave dňa

Joannes Dlhý, parochus

podpis, funkcia

Príloha 4

Dekanát: Bratislava – stred

Diecéza: Bratislava

Číslo: 23/19

KRSTNÝ LIST
LITTERAE BAPTISMALES

Kniha krstov, zväzok:

B 2000-05

Strana:

54

Poradové číslo:

222

Liber baptismorum, tomus:

Pagina:

Numerus currens:

Meno a priezvisko pokrsteného <i>Nomen et cognomen baptisati</i>		Petrus Novák	
Legitimita <i>Legitimitas</i>	Pohlavie <i>Sexus</i>	leg.	masc.
Dátum a miesto narodenia <i>Tempus et locus nativitatis</i>		18. Martii 1990, Bratislava – Kramáre	
Dátum a miesto krstu <i>Tempus et locus baptismi</i>		8. Maii 1990 BA – sv. Štefan	
Rodičia - meno a priezvisko, náboženstvo <i>Parentes - nomen et cognomen, religio</i>		pater: Novák Paulus, technicus, r.cath., Piešťany mater: Maria nata: Petrovič, operaria, ev.a.conf., Bratislava	
Bydlisko rodičov - mesto (obec), ulica a číslo domu <i>Domicilium parentum - civitas, via, nr.</i>		Bratislava, Ovocná 33	
Krstní rodičia - meno a priezvisko, náboženstvo <i>Patrini - nomen et cognomen professio, religio</i>		Mrva Thomas, faber claustrarius, r. cath., et uxor eius Haeva n. Korček, sartrix, r. cath., Pezinok, Mierová 25	
Krstiteľ - meno a priezvisko, funkcia <i>Baptisans - nomen et cognomen, functio</i>		Petrus Pavol, operarius	
Poznámky <i>Adnotationes</i>		----- sine -----	

V Bratislave, dňa

.....
podpis, funkcia

Príloha 5

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 231/03

V Bratislave dňa: 15.2.1999

VEC: Peter Novák, nar. 10.5.1990, uzákonenie

Úctivo prikladám žiadosť manželov Pavla Nováka a Márie rod. Petrovičovej, ktorí uzavreli sviatostné manželstvo v tunajšom farskom kostole dňa 10.2.1999, aby uzákonenie ich dieťaťa Petra, nar. 10.5.1990, bolo zaznačené v matrike pokrstených (1990-93,18,221).

Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom

.....
Ján Dlhý, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 6

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 231/03

V Bratislave dňa: 15.2.1999

VEC: Prísaha

Ja, Pavol Novák, prisahám na všemohúceho Boha, že som bol svedkom krstu môjho dieťaťa Petra Nováka, nar. 18.3.1990 v Bratislave. Krst sa konal vo farskom kostole sv. Štefana v Bratislave, dňa 08.05.1990 a vysluhoval ho kaplán Peter Pavol.

.....

Pavol Novák

Prísaha bola zložená pred:

.....

Ján Dlhý, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 7

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 231/03

V Bratislave dňa: 15.2.1999

VEC: Dodatočný zápis do matriky pokrstených

Úctivo prosím o povolenie dodatočného zápisu do matriky pokrstených Petra Nováka, nar.18.03.1990 a pokrsteného v tunajšom farskom kostole dňa 08.05.1990. K žiadosti prikladám prisahu jeho otca, ktorý bol svedkom krstného obradu.

Dieťa v tomto školskom roku má pristúpiť k 1. sv. prijímaniu a pri tej príležitosti sa zistilo, že jeho krst nie je zapísaný v Matrike.

Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom

.....
Ján Dlhý, farár

Príloha 8

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 231/03

V Bratislave dňa: 15.2.1999

VEC: Zmena priezviska

Úctivo prosím o povolenie zmeny priezviska do matriky pokrstených Petra Nováka, nar.18.03.1990 a pokrsteného v tunajšom farskom kostole dňa 08.05.1990 (1990,25,46). Menovaný má súdnou cestou zmenené priezvisko, o čom prikladám aj patričné doklady.

Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom

.....
Ján Dlhý, farár

Príloha 9

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 231/03

V Bratislave dňa: 15.2.1999

VEC: Krst dospelého katechumena – Peter Novák

Podpísaný Ján Dlhý, farár v Bratislave – sv. Štefana, úctivo prosím o vyslúženie sviatosti krstu pre Petra Nováka, nar. 18.6.1980 v Bratislave, ktorý prejavil záujem krstom sa začleniť do katolíckej Cirkvi. Menovaný sa pripravoval počas katechetického kurzu, osvedčil sa primerane v kresťanskom živote a dávam záruku, že má vedomosti potrebné k prijatiu sviatostí.

Prosím, otec biskup, aby ste podľa kán. 863 KKP dali inštrukcie k ďalšiemu postupu.
Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Ján Dlhý, farár

Príloha 10

BIRMOVNÝ LÍSTOK

Čís.: 58

Birmovné meno Nomen confirmationale	T o m á š
Meno birmovanca Nomen confirmandi	Peter Novák
Miesto, čas narodenia Locus, tempus nativitatis	Bratislava, 18.3.1990
Čas krstu, farmosť, PSČ Tempus baptismi, paroecia	Bratislava – sv. Štefan 8.5.1990 (1988-90,54,222)
Rodičia: meno, priezvisko, zamestnanie, náboženstvo Parentes: nomen, cognomen, profesio, religio	Pavol, robotník, r. kat. Mária r. Petrovičová, predavačka, rím.kat.
Bydlisko, ul., čís. Domicilium, via, nr.	Bratislava, Ovocná 33
Birmovný rodič: meno, priezvisko, zamestnanie Patrinus vel matrina: Nomen, cognomen, professio	Tomáš Mrva, zámočník
Vysluhovateľ sviatosti Nomen confirmantis	Mons. Stanislav Zvolenský, arcibiskup
Miesto a čas birmovky Locus et tempus confirmationis	Bratislava – sv. Štefan 18.6.2004

Príloha 11

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7

814 92 Bratislava

Číslo: 231/03

V Bratislave dňa: 15.2.1999

VEC: Žiadosť o vyslúženie sviatosti birmovania

Úctivo prosím o vyslúženie sviatosti birmovania v tunajšej farnosti. Predbežný odhad je 70 birmovancov, žiakov 8. a 9. ročníka ZŠ, stredoškôľakov a dospelých pripravujúcich sa v katechetickom kurze.

Ak by bolo možné, prosil by som termín slávnosti v máji 2004.

S vďakou a s katolíckym pozdravom zostáva!

.....
Ján Dlhý, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 12

Rímskokatolícky farský úrad **sv. Štefana v Bratislave**

č.: 257/10

Potvrdenie o prijatí sviatosti birmovania

Potvrdzujem, že v knihe birmovaných je vo zväzku **1999-04** na strane **125** pod číslom **75** zapísané, že (meno a priezvisko) **Peter Novák** narodený (á) dňa **18.3.1990** prijal (a) dňa **18.6.2004** sviatosť birmovania.

V **Bratislave** dňa **15.7.2010**

.....
podpis

Príloha 13

Rímskokatolícky farský úrad
v **Bratislave sv. Štefana**

Dátum a hodina sobáša

18.3.2001 o 15.00

PSČ: **826 33**

Protokol č. **17**

Dekanát: **Bratislava - stred**

Diecéza: **Bratislava**

Zápisnica
ústne predloženej žiadosti
o prijatie sviatosti manželstva

I. Nacionálne	Žiadateľ	Žiadateľka
Meno, priezvisko, zamestnanie, náboženstvo	Peter Novák úradník ev.a.v.	Zdena Novotná robotníčka r.k.
Rodičia meno, priezvisko, náboženstvo	Pavol ev.a.v. Mária r. Petrovičová r.kat.	Jozef Anna r. Danišová r.kat.
Dátum a miesto narodenia	18.8.1978 Trenčín	11.10.1980 Bratislava
Dátum a miesto (farnosť) krstu	Stará Turá	Ba. – Blumentál 11.12.1980 XX,212,96
Dátum a miesto prvého sv. prijímania	nie	Ba. – Kalvária 9.6.1989
Dátum a miesto birmovky	nie	Ba. – sv. Štefan 11.5.1995
Stav (slob., po neb., rozved.)	slob.	slob.
Občian. sobáš: - bol - fakultatívny		
Presná adresa bydliska	Nové Mesto n/V Nová 15	Bratislava Mierová 215

II. Doklady

Žiadatelia predložili nasledovné doklady:

1. Svedectvo o krste ženícha:

Far. úrad dátum č.j.

Kniha krstov: zv. str., číslo

2. Svedectvo o krste nevesty:

Far. úrad **Ba.- Blumentál** dátum **12.12.2000** č.j. **545/00**

Kniha krstov: zv. **XX.**, str. **212**, číslo **96**

3. Svedectvo o smrti predošlého manžela (manželky)

Dátum a miesto smrti

Dátum a číslo dokladu

b) Doklad o neplatnosti predošlého manželstva.

- Cirk. súd dátum vyhlásenia nulity číslo

- Civilný súd kópia rozsudku o rozvode civilného manželstva zo dňa číslo

III. Pohovor kňaza so žiadateľmi pri písaní zápisnice

Kňaz predloží žiadateľom tieto otázky a zaznamená ich odpovede	ženích	nevesta
1. Máte úprimný záujem žiť vedľa seba až do smrti a v manželskej vernosti?	áno	áno
2. Uvedomujete si, že platne uzavreté kresťanské manželstvo nikdy nemožno rozviesť?	áno	áno
3. Dokážete nažívať v porozumení a trpezlivo prekonávať ťažkosti každodenného života?	áno	áno
4. Chcete s láskou prijímať deti a vychovávať ich v duchu Kristovho evanjelia?	áno	áno
5. Nemáte záväzky voči iným osobám alebo deťom?	nie	nie
6. Nič pred sebou nezatajujete, čo by raz bol príčinou manželského rozkladu?	nie	nie
7. Ste zdraví a cítite sa schopní riadneho manželského života?	áno	áno

(Pozn. Kňaz, resp. zapisovateľ zápisnice sa aktuálne opýta na manželské prekážky, ktoré sú uvedené na poslednej strane tejto zápisnice.)

IV. Ohlášky a žiadosti

1. Žiadatelia žiadajú ohlášky v dňoch:

a) vo farskom kostole v **Ba. – Blumentál 1.2., 8.2., 15.2..2001**

b) vo farskom kostole v

2. Žiadajú si o oslobodenie od ohlášok

3. Žiadajú si o oslobodenie od prekážky **mixta religio**

4. Žiadajú si o povolenie pre

V. Dohovorené termíny:

1. Na predmanželskú náuku sa dostavia v dňoch **január – február 2001**

2. K sviatostiam pristúpia dňa **17.3.2001**

3. Sobáš bude vo farskom (filiálnom kostole) v **Bratislave – sv. Štefana** dňa **18.3.2001** o **15.00** hod.

Zapísané v **Bratislave** dňa **19.12.2000**

.....
podpis žiadateľa

.....
podpis žiadateľky

.....
podpis kňaza(zapisovateľa)

VI. Vyhlásenie farára

podpísaný farár potvrdzujem, že niet žiadnej prekážky, pre ktorú by menovaní nemohli uzavrieť platné sviatostné manželstvo.

1. na predmanželskej náuke boli v dňoch **január – február 2001**

2. a) Boli ohlásení vo farskom kostole v

v dňoch..... a vo farskom kostole nevesty v **BA. – Blumentál** v dňoch

1.2.,8.2.,15.2.2001 . Žiadna prekážka nebola hlásená.

b) Boli oslobodení na základe generálnej fakulty Ordinára miestnym farárom dňa ... číslo ..

3. Od prekážky **mixta religio** boli oslobodení biskupským úradom v **Bratislave** zo dňa **11.1.2001** číslo **54/01**

4. Povolenie Biskup. úradu v pre.....
zo dňa číslo

5. K sviatostiam pristúpili v **Ba. – Blumentál** dňa **17.3.2001**

6. Na asistovanie je delegovaný dp.

7. Licenciu na asistovanie udelil farár (meno a priezvisko)

.....

v dňa číslo

.....
podpis farára

VII. Svedectvo o prijatí sviatosti manželstva

Asistujúci kňaz (diakon) a svedkovia dosvedčujú svojím podpisom, že sviatosť manželstva prijali (ženích) **Peter Novák** a (nevesta) **Zdena Novotná** v **Bratislave - sv. Štefana** dňa **18.3.2001**

.....
podpis manžela

.....
podpis manželky

Svedkovia

Meno a priezvisko	Tomáš Nagy	Mária Nová
Presná adresa	Nitra, Horná 23	Trenčín, Dolná 11
Podpis		

.....
podpis asistujúceho kňaza (diakona)
meno, priezvisko, funkcia

VIII. Záznam o prijatí sviatosti manželstva

Prijatie sviatosti manželstva bolo zaznačené.

1. V knihe sobášov: zv **C XII** str **85** číslo **19**

2. a) v knihe krstov: zv. str. číslo

b) v knihe krstov: zv. str. číslo

3. Prijatie sviatosti manželstva bolo hlásené na zápis do knihy krstov farského úradu

a) v **Bratislave- Blumentál** dňa **20.3.2001** číslo **85/01**

b) v..... dňa..... číslo.....

M.P.

.....
podpis farára

Kňaz sa aktuálne pri spisovaní zápisnice opýta žiadateľov sviatostného sobáša i tieto otázky o prekážkach slávania sviatosti manželstva

1. Prekážka veku

Vek muža schopného uzavrieť manželstvo je podľa CIC zavŕšený 16. rok, ženy zavŕšený 14. rok. Občiansky zákon vyžaduje vek 18. rokov. Mladší môžu uzavrieť manželstvo iba s dišpenzom miestneho ordinára po predbežnom povolení civilného súdu, ktorého kópia sa priloží k tejto zápisnici

2. Impotencia coeundi (can. 1084)

Telesná neschopnosť riadneho manželského styku, absolútna alebo relatívna, zneplatňuje manželstvo. Nie je dišpenzovateľná, pretože je to prekážka prirodzeného práva. Sterilita nie je prekážkou.

3. Ligamen (can. 1085) Platný manželský zväzok

Katolík, ktorý uzavrel manželstvo podľa kánonickej formy, nemôže uzavrieť nové manželstvo, dokiaľ sa nedokáže neplatnosť predošlého manželstva.

Pretože nekatolíka neviaže kánonická forma, treba najprv zistiť, či civilne rozvedené manželstvo nekatolíka, ktorý hodlá uzavrieť manželstvo s katolíckou stránkou nebolo prirodzene platné.

a) Rozvedenej katolíckej stránky sa treba opýtať,

Boli ste sobášení v katolíckom kostole- alebo s dišpenzom v nekatolíckom kostole?

b) Rozvedenej nekatolíckej stránky sa treba opýtať:

Boli ste sobášení s katolíckou stránkou v katolíckom kostole? (Platné!)

- alebo: Boli ste sobášení s katolíckou stránkou len civilne? (Neplatné!)

- alebo: Boli ste sobášení s nekatolíckou stránkou v nekatolíckom kostole, alebo civilne? (Platné!)

4. Disparitas cultus (can. 1086)

Manželstvo katolíckej stránky s nepokrstenou je *bez dišpenzu neplatné*. Dišpenzuje miestny ordinár ako prekážku cirkevného práva za predpokladu vylúčenia nebezpečenstva straty viery a znemožnenia katolíckej výchovy budúcich detí po podaní formálnych záruk.

5. Ordo (can. 1087)

Kňazské svätenie (diakon, kňaz, biskup) vzhľadom na sľub a záväzok celibátu. Dišpenz je rezervovaný pápežovi a ani v prípade smrti nie je možné ho udeliť, iba ak diakonovi.

6. Votum (can. 1088)

Verejný sľub doživotnej čistoty v rehoľnej komunite. ak bol daný sľub v spoločnosti diecézneho práva, dišpenzuje miestny ordinár ako prekážku cirkevného práva. Inak je dišpenz rezervovaný pápežovi. V platnosti je však can. 1087.

7. Únos (can. 1089)

Manželstvo by bolo neplatné, keby sa unesená rozhodla pre manželstvo s únoscom, pokiaľ je pod jeho vplyvom. Samotná sloboda ruší túto prekážku.

8. Crimen (can. 1090)

Neplatné by bolo manželstvo toho, kto mal akúkoľvek účasť na zavraždení svojho manžela, alebo spolumanžela druhej stránky, s ktorou hodlá uzavrieť nové manželstvo. Dišpenz je rezervovaný pápežovi iba z veľmi vážnych dôvodov. V nebezpečenstve smrti ordinár a osoby podľa can. 1079, ak omnia parata podľa can. 1080.

9. Pokrvenstvo (can. 1091)

V priamej línii je neplatné manželstvo medzi všetkými členmi, prirodzenými i zákonnými, nadol i nahor. V bočnej línii je neplatné manželstvo medzi pokrvnými až do štvrtého stupňa. Nikdy nie je dišpenz udelený od prekážky pokrvenstva druhého stupňa bočnej čiary (brat a sestra). Od tretieho stupňa v ťažkých prípadoch a od štvrtého stupňa dišpenzuje miestny ordinár.

10. Švagrovstvo (can. 1092)

Je prekážkou len v priamej línii. Vychádza z platného, aj keď nie dovŕšeného manželstva. Napr. muž si po smrti svojej manželky nemôže zobrať jej matku alebo dcéru, ktorej otcom bol iný muž. Prekážka je cirkevného práva a dišpenzuje ju ordinár. V nebezpečenstve smrti a vo výnimočnom prípade podľa can. 1079- 1080.

11. Publica honestas (can. 1093)

Verejná mravopoečnosť - vzniká z neplatného manželstva, ak už manželia začali spolunažívať, a z verejného konkubinátu. Zneplatňuje manželstvo v 1. stupni priamej línie medzi mužom a pokrvnými ženami, alebo naopak. Prekážku dišpenzuje ordinár. Možno postupovať aj podľa can. 1079 (v nebezpečenstve smrti) a can. 1080 (omnia parata). Treba však dbať, aby dišpenz nebol udelený, keď je pochybnosť podľa can. 1091 (4)

12. Adopcia (can. 1094)

Zákonné príbuzenstvo- zneplatňuje manželstvo v priamej línii alebo v 2. stupni bočnej línie. Prekážku dišpenzuje ordinár. Ak však civilné zákony neumožňujú slávenie sobáša, treba zachovať can. 1071, bod 2/1.

Manželstvá, ktoré vyžadujú povolenie miestneho ordinára (can. 1071)

Bez povolenia miestneho ordinára je zakázané asistovať pri slávení manželstva

1. tulákov
2. ktoré podľa platného civilného práva nemôže byť uznané alebo slávené
3. toho, kto má záväzky z predchádzajúceho spojenia voči druhej stránke alebo deťom
4. toho, kto verejne známym spôsobom opustil katolícku vieru
5. toho, kto je postihnutý trestom cenzúry (exkomunikácia, interdikt)
6. maloletého
7. cez zástupcu

Príloha 14
BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

Ž I A D O S Ť O D I Š P E N Z / L I C E N C I U

Farnosť: **BA. – sv. Štefan**

Dátum sobáša: **18.3.2001**

Meno a priezvisko: Peter Novák

Náboženstvo: **ev.a.v.**

Dátum a miesto narodenia: **18.8.1978, Trenčín**

Stav: **slob.**

Trvalé bydlisko/kánonické bydlisko: **Nitra, Nová 15**

Chce uzatvoriť manželstvo s

Meno a priezvisko: Zdena Novotná

Náboženstvo: **rím.kat.**

Dátum a miesto narodenia: **11.10.1980, Bratislava**

Stav: **slob.**

Trvalé bydlisko/kánonické bydlisko: **Bratislava, Špitálska 10**

Žiada sa o udelenie

I. Dišpenz od prekážky:

- ☒ rozdielneho náboženstva (kán. 1086 KKP)
☐ inej prekážky (uviesť názov inej prekážky):

II. Dovoľenie k asistovaniu pri uzatváraní manželstva – snúbenec/snúbenica:

- ☐ je iba pokrstený/á a nebol/a v duchu katolíckeho náboženstva vychovávaný/á
(kán. 1071 § 1, bod 4 KKP).
☐ patrí do cirkvi, alebo do ekleziálnej spoločnosti, ktorá nie je v plnom
spoločenstve s Katolíckou cirkvou (kán. 1124 KKP).
☐ má záväzky voči deťom pochádzajúcim z predchádzajúceho spojenia (kán. 1071
§ 1, bod 3 KKP)
☐ iné (uviesť názov iného dovoľenia):

Dišpenz/dovoľenie sa žiada z dôvodu:

- ☒ po dlhej známosti je všetko pripravené k sobášu ☐ duchovné a morálne dobro stránok
☒ nebezpečenstvo nekatolíckeho/civilného sobáša ☐ vzájomná pomoc v pokročilom veku
☐ iný dôvod (vypísať dôvod)

Miesto **Bratislava**
Prot. č.: **15/2001**

Dátum **10.1.2001**

Podpis ženicha

Podpis nevesty

.....
podpis kňaza

Príloha 15

VYHLÁSENIE STRÁNOK
(kán. 1071, § 1 bod 4, §2, kán 1125 KKP)

Katolícka stránka

Ja **Zdena Novotná** nar. **11.10.1980** v **Bratislave**, rímskokatolíckeho vierovyznania, prehlasujem, že vo svojom zamýšľanom manželstve budem žiť podľa svojej katolíckej viery. Úprimne sľubujem, že urobím všetko, čo bude v mojich silách, aby všetky deti, narodené z nášho manželstva, boli pokrstené a vychovávané vo viere Katolíckej cirkvi.

podpis

Nepokrstená/Nekatolícka stránka

Ja **Peter Novák** nar. **8.8.1978** v **Trenčíne**, náboženstva **ev.a.v.**, svojim podpisom potvrdzujem, že som oboznámený(á) so záväzkom svojho snúbenca/svojej snúbenice, ktorý vyplýva z jeho/jej svedomia.

podpis

Miesto **Bratislava** Dátum **10.1.2001**

MP

podpis kňaza

Príloha 16

Rímskokatolícky farský úrad **Panny Márie v Piešťanoch**
číslo: **11/01**

Licencia na sobáš

Ja, podpísaný **Pavol Dlhý** farár v **Piešťanoch** udeľujem licenciu farárovi **Jozefovi Krátkemu** v **Trenčíne** na asistovanie sviatostného manželstva týchto snúbencov:
ženích (meno a priezvisko) **Peter Novák**
nevesta (meno a priezvisko) **Jana Novotná**

V **Piešťanoch** dňa **11.1.2001**

.....
podpis

Príloha 17

VI. Vyhlásenie farára

podpísaný farár potvrdzujem, že niet žiadnej prekážky, pre ktorú by menovaní nemohli uzavrieť platné sviatostné manželstvo.

1. na predmanželskej náuke boli v dňoch

2. a) Boli ohlásení vo farskom kostole v dišpenzovaní

v dňoch a vo farskom kostole nevesty v

v dňoch Žiadna prekážka nebola hlásená.

b) Boli oslobodení na základe generálnej fakulty ordinára miestnym farárom dňa ... číslo ..

3. Od prekážky..... boli oslobodení biskupským úradom v

zo dňa.....číslo

4. Povoľenie Biskup. úradu v pre

zo dňa číslo

5. K sviatostiam pristúpili v dňa

6. Na asistovanie je delegovaný dp.

7. Licenciu na asistovanie udelil farár (meno a priezvisko) **Pavol Dlhý**

v **Piešťanoch** dňa **11.1.2001** číslo **11/01**

.....
podpis farára

Príloha 18

VI. Vyhlásenie farára

podpísaný farár potvrdzujem, že niet žiadnej prekážky, pre ktorú by menovaní nemohli uzavrieť platné sviatostné manželstvo.

1. na predmanželskej náuke boli v dňoch
2. a) Boli ohlásení vo farskom kostole v dišpenzovaní.....
v dňoch a vo farskom kostole nevesty v
v dňoch Žiadna prekážka nebola hlásená.
b) Boli oslobodení na základe generálnej fakulty ordinára miestnym farárom dňa .. číslo..
3. Od prekážky boli oslobodení biskupským úradom v.....
zo dňa číslo.....
4. Povolenie Biskup. úradu v pre
..... zo dňa číslo
5. K sviatostiam pristúpili v dňa
6. Na asistovanie je delegovaný dp. **Ján Nový**
7. **Delegáciu** na asistovanie udelil farár (meno a priezvisko) **Pavol Dlhý**
v **Ba. – sv. Štefana** dňa **11.1.2001** číslo **11/01**

.....
podpis farára

Príloha 19

Rímskokatolícky farský úrad. **sv. Štefana v Bratislave**
číslo: **287/03**

Dôst.
Rímskokatolícky farský úrad
Stará Ľubovňa

Vec: **Potvrdenie o absolvovaní
predmanželskej náuky**

V Bratislave dňa 31.5.2003

Potvrdzujem, že snúbenci **Ján Malý** a **Kristína Drobná** absolvovali v našej farnosti predmanželskú náuku v (plnom) rozsahu **deväť strenutí** na **RKFÚ** strenutiach v dňoch **február - marec 2003**

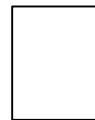
V Bratislave dňa 5.4.2003

.....
podpis

Príloha 20

Rím . kat. farský úrad
v **Bratislave**
sv. **Štefana**
čís. **123/01**

Dôstojný

Rím . kat. farský úrad

Vazovova 8

811 54 Bratislava

Notificatio juxta CIC (can. 1122 § 2.)

N. Zdena Novotná XX,212,96

filii (a) { (patris) **Jozef**
(matris) **Anna r. Danišová**

natus (a) die **11.10.1980**
in **Bratislava**

baptisatus (a) die **11.12.1980**
in ecclesia **BA. - Blumentál**

confirmatus (a) die **11.5.1995**

matrimonium contraxit die **18.3.2001**
in BA.- sv. **Štefana**
cum **Peter Novák**

mortem obiit { die
in

Annotatio

.....

Datum administrator

Príloha 21

Notificatio juxta CIC (can. 1122 § 2.)

N.

filius (a) { (patris)
(matris)

natus (a) die
in

baptisatus (a) die
in ecclesia

confirmatus (a) die

matrimonium contraxit die
in
cum

mortem obiit { die
in

Annotatio

in Matricula baptisatorum

Datum **15.5.2003**

.....
administrator

Príloha 22

Officium paroeciale
Rím. kat. farský úrad
Bratislava – sv. Štefana

Districtus: **Bratislava**
okres:

Nr.: **53/02**
Čís.:

Diocesis: **Bratislava**
Diecéza:

LITTERAE MATRIMONIALES SOBÁŠNY LIST

In libro matrimoniorum huius Officii paroecialis hanc adnotationem contineri fidedigne
testor:

Svedčím, že v knihe manželstiev tunajšieho farského úradu je uvedený zápis:

Tomus – zväzok: **CX** pagina – strana : **85** nr. curr. – bež. čís. **23**

Dies, mensis, annus initi matrimonii

Deň, mesiac, rok prijatia sviatosti manželstva **18. Martii 2001**

Coniuges: Manželia:	maritus - manžel	uxor - manželka
Nomen, conditio, parentes Meno, zamestnanie, rodičia	NOVÁK Petrus officialis filius Pauli et Mariae n. Petrovič	NOVOTNÝ Sidonia operaria filia Josephi et Annae n. Daniš
Tempus et locus nativitatis Dátum a miesto narodenia	18. Augusti 1978 Trenčín	11. Octobris 1980 Bratislava
Locus domicilii Bydlisko	Nové Mesto n/V, Nová 15	Bratislava, Mierová 215
Religio, status Náboženstvo, stav	coelebs ev.a.conf. slobodný	coelebs - xxxx r.cath. slobodná - xxxx

testes – (nomen, conditio, religio) **Novák Paulus, technicus, ev.a.c., Stará Turá, SNP 23**

svedkovia – (meno, povolanie, nábož.) **Novotný Gulielmus, medicus, r.c., Trnava, SNP 18**

Sacerdos assistens et eius officium **Dlhý Paulus, parochus**
Asistujúci kňaz a jeho hodnosť

Promulgationes, dispensationes **2.1.,9.1.,16.1.2001**
Ohlášky, oslobodenia

Observationes – Poznámky **ABÚ Bratislava, Nr. 2478/01**

Dátum **12.10.2002**

podpis

Príloha 23

Zdena Nováková, 811 06 Bratislava, Mierová 215

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Bratislava, 20.05.2015

Vec: Žiadosť o povolenie manželskej odluky

Podpísaná Zdena Nováková, rod. Novotná, narodená 11. októbra 1980 v Bratislave, na radu spovedníka úctivo prosím o povolenie manželskej odluky, aby som mohla pristupovať k sv. spovedi a k sv. prijímaniu.

Sviatostné manželstvo som uzavrela s Petrom Novákom, narodeným 18. augusta 1978 v Trenčíne, vo farskom kostole sv. Štefana v Bratislave 18. marca 2001. Z manželstva sa nám narodili 3 deti, z ktorých najstaršie má 13 rokov a najmladšie 6.

Manžel, zamestnaný ako vedúci obchodu ma sústavne klamal, po celé roky sa dopúšťal manželskej nevery. Trpela som to kvôli deťom a pritom som sa usilovala priviesť ho na správnu cestu, ale všetko moje úsilie bolo bezvýsledné. Nakoniec nás opustil, odstáhoval sa k žene, s ktorou ma podvádzał a sám požiadal o rozvod. Okresný súd v Bratislave - aj napriek môjmu nesúhlasu - nás rozviedol dňa 15. októbra 2014. Po rozvode uzavrel s danou ženou civilné manželstvo. Doklad o ňom prikladám.

Od toho času žijem sama so svojimi deťmi. Plním si náboženské povinnosti a chcem čerpať posilu do každodenného života zo sviatostí a byť dobrým príkladom pre deti.

Som si vedomá, že moje manželstvo aj napriek civilnému rozvodu naďalej pred Bohom trvá, a preto, ak by manžel zmenil svoj život, robil by patričné pokánie a túžil obnoviť spolunažívanie, som ochotná ho prijať.

Za udelenú milosť vyslovujem *Pán Boh zaplat'*!

S katolíckym pozdravom

.....
podpis

Trvalé bydlisko môjho manžela je: Peter Novák, Mierová 23, 900 05 Zvolen
Ako svedkov týchto udalostí môžem uviesť moju matku Máriu Novotnú, Horehronská 26, 865 47 Svätý Jur a sestru môjho manžela Evu Kováčovú, Bratislavská 26, 944 78

Príloha 24

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 198/15

V Bratislave dňa: 22.5.2015

VEC: Žiadosť o povolenie manželského odlúčenia

Žiadosť tunajšej farníčky Zdeny Novákovej, rod. Novotnej, po vypočutí jej manžela a na základe vierohodných svedectiev, odporúčam k priaznivému vybaveniu. Menovaná pravidelne navštevuje nedeľné sv. omše aj so svojimi deťmi. Žije vzorným kresťanským životom a zodpovedne vychováva deti.

Hoci si mnoho vytrpela pre psychické týranie zo strany manžela, všetko prekonáva trpezlivo a s odovzdanosťou do Božej vôle. Prehlásila, aj pred mnou, že je ochotná manžela prijať, lebo si je vedomá platnosti sviatostného manželstva. Žiadanú milosť si zasluhuje.

Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Pavol Dlhý, farár

Príloha 25

Zdena Dvorská, 811 06 Bratislava, Mierová 215

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Bratislava, 20.05.2053

Vec: Žiadosť o povolenie pristupovať k sviatostiam

Podpísaná Zdena Dvorská, rod. Novotná, narodená 11. októbra 1980 v Bratislave, úctivo prosím o povolenie pristupovať k sviatostiam.

Sviatostné manželstvo som uzavrela s Petrom Novákom, narodeným 18. augusta 1978 v Trenčíne, vo farskom kostole sv. Štefana v Bratislave 18. marca 2001. V manželstve sa nám narodili 3 deti, ktoré po civilnom rozvode v roku 2014 mi súd zveril. Dúfala som, že naše manželstvo bude šťastné. Manžel však pod vplyvom priateľov sa oddal alkoholu, až sa z neho stal notorický alkoholik. Nepomohlo ani opakované liečenie. V podnapitom stave bol zúrivý, až sadistický. Viackrát ma tak zbil, že som musela vyhľadať lekársku pomoc. Okrem toho mi znemožňoval účasť na nedeľných bohoslužbách a doslova zúril, keď som učila deti modliť sa.

Dvadsaťtri rokov po rozvode som žila sama a vychovávala svoje deti. Napokon sa osamostatnili a založili si vlastné rodiny. Veľmi ťažko som znášala samotu a bála som sa, že napokon sa nik na starobu o mňa nepostará. V tom čase som sa zoznámila v práci so slobodným mužom Júliusom Dvorským, ktorý bol odo mňa o 10 rokov starší. Po troch rokoch známosti 20.2.2040 sme uzavreli civilný sobáš na MsÚ v Trnave. Odvtedy žijeme v jednej domácnosti a posledných 8 rokov žijeme už iba ako brat a sestra. Môj terajší manžel dostal mozgovú príhodu, je pripútaný na lôžko a úplne odkázaný na mňa. Nie je možné ho opustiť, nakoľko nikoho nemá a chcem ho doopatrovať.

Úctivo prosím o milosť pristupovať k sviatostiam, aby som mala k tomu silu, nakoľko aj ja už pociťujem vek a zároveň, aby som sa dobre mohla pripraviť na odchod z tohto sveta. Sv. prijímania budem obetovať aj za manžela, aby aj on našiel odvahu požiadať o túto milosť, a aby sa zmieril s Pánom.

Za udelenú milosť vyslovujem Pán Boh zaplatť!

S katolíckym pozdravom

.....
podpis

Prílohy:
- bydlisko muža
- svedkovia

Príloha 26

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 198/53

V Bratislave dňa: 20.5.2053

VEC: Prísaha

Ja, Zdena Dvorská rod. Novotná, nar. 11.10.1980 v Bratislave a ja, Július Dvorský, nar. 02.06.1970 v Trnave prisaháme na všemohúceho Boha, že v našom civilnom manželstve, ktoré bolo uzatvorené na MsÚ v Trnave dňa 12.11.2037, budeme žiť ako brat a sestra.

.....
Zdena Dvorská

.....
Július Dvorský

.....
Peter Biskupický, svedok

.....
Renáta Biskupická, svedok

Prísaha bola zložená predom mnou:

.....
farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 27

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 198/15

V Bratislave dňa: 22.5.2015

VEC: Povolenie pristupovať k sviatostiam

Žiadosť tunajšej farníčky Zdeny Dvorskej rod. Novotnej odporúčam k priaznivému vybaveniu. Menovaná pravidelne navštevuje nedeľné sv. omše a žije vzorným kresťanským životom. Mnoho si vytrpela pre psychické týranie zo strany manžela Petra Nováka a všetko prekonávala trpezlivo a s odovzdanosťou do Božej vôle. Po civilnom rozvode sa starala o zverené deti a vychovala ich.

Keď mala 50 rokov zoznámila sa s terajším manželom Júliusom Dvorským, s ktorým po troch rokoch známosti uzavrela civilný sobáš. Július bol slobodný. Keďže jej manžel žije, nemôžu uzatvoriť sviatostné manželstvo. Július pred ôsmimi rokmi utrpel mozgovú príhodu, je pripútaný na lôžko a úplne odkázaný na pomoc. Keďže nikoho nemá, niet človeka, ktorý by sa oňho postaral. Odvtedy žijú ako brat a sestra a zaväzujú sa prísahou, že budú tak žiť aj naďalej.

Pán Július je vo viere vlačnejší a myslím, že milosť, ktorá bude pani Zdene udelená, pomôže aj jemu, aby našiel odvahu požiadať o povolenie pristupovať k sviatostiam, a tak sa pripraviť na odchod z tohto sveta.

Pani Dvorská si žiadanú milosť zaslúži.

Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Pavol Dlhý, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 28

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 198/15

V Bratislave dňa: 22.5.2015

VEC: Žiadosť o základnú nápravu manželstva

Na tunajší farský úrad sa dostavila Zdena Nováková rod. Novotná, nar. 11.10.1980 v Bratislave, pokrstená dňa 11.12.1980 v Bratislave – Blumentáli, dcéra Jozefa a Anny rod. Danišovej, rím.kat., bývajúca v Bratislave, Mierová 25 a úctivo prosí o základnú nápravu svojho civilného manželstva, ktoré uzavrela na MsÚ v Trenčíne dňa 5.6.2002 s Petrom Novákom, nar. 18.8.1978 v Trenčíne, ev.a.v., synom Petra, ev.a.v. a Márie rod. Petrovičovej, rím.kat., bývajúcim v Bratislave, Mierová 25.

Z manželstva pochádzajú dve dcéry: Zdena, nar. dňa 15. 2. 2003 v Bratislave, pokrstená v Bratislave - Najsv. Trojici 20.2.2003, a Daniela, nar. dňa 10.12.2005 v Bratislave a pokrstená vo Svätom Juri 20.12.2005. Ich krstné listy prikladám.

Nekatolícka stránka Peter Novák sa nedostavil, a preto žiadateľka chce odpovedať na predložené otázky aj v jeho mene, nakoľko dobre pozná jeho zmýšľanie a úmysly. Odpovedá takto:

1. Od uzavretia civilného manželstva žijeme nepretržite v spoločnej domácnosti.
 2. Máme usporiadanú domácnosť, žijeme v porozumení, bez konfliktov. Manžel je veľmi starostlivý a má rád deti. Ochotne mi pomáha v domácnosti.
 3. Som presvedčená, že ma neopustí. Pred civilným sobášom mi sľuboval vernosť až do smrti.
 4. Kvôli svojim rodičom, ktorí sú evanjelického vyznania, nechce obnoviť manželský súhlas v katolíckom kostole. Nič nenamietal proti krstu detí v katolíckom kostole. Taktiež súhlasí s ich katolíckou výchovou.
 5. Spolu s deťmi navštevujem nedeľné bohoslužby a manžel nám v tom nebráni.
- Uvedomujem si, že moje doterajšie spolužitie sa nezrovnáva s Božími príkazmi, a preto to úprimne ľutujem. Sľubujem, že sa budem i naďalej všemožne starať o katolícku výchovu detí narodených a prípadne aj budúcich. Svojím osobným príkladom sa pousilujem priviesť svojho manžela do katolíckej Cirkvi.

Žiadam splatenie môjho manželstva základnou nápravou preto, aby som mohla pristupovať k svätým sviatostiam, starať sa o spásu svojej nesmrteľnej duše a viesť deti k Bohu aj svojím príkladným životom.

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Osvedčenie

Ja, Zdena Nováková rod. Novotná dosvedčujem, že:

1. na predložené otázky som odpovedala podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia
2. záväzky, vyplývajúce zo splatnenia manželstva budem zodpovedne plniť,
3. beriem na vedomie, že splatnenie nášho manželstva udeľuje diecézna cirkevná vrchnosť na základe splnomocnenia, daného v kán. 1165 KKP.

.....
Zdena Nováková

.....
1. svedok

.....
2. svedok

.....
farár

Otázky nekatolíckej stránky:

- a) Je ochotný(á) obnoviť manželský súhlas v katolíckom kostole?
- b) Je ochotný(á) dať písomné záruky o katolíckom náboženstve detí už narodených a budúcich?
- c) Súhlasí s návratom už narodených detí do katolíckej Cirkvi?
- d) Súhlasí s katolíckym krstom a výchovou všetkých budúcich detí?
- e) Dá sa s mravnou istotou predpokladať, že nebude brániť katolíckemu krstu a výchove všetkých budúcich detí?
- f) Poskytne katolíckej manželskej stránke úplnú voľnosť vo vykonávaní náboženských povinností?
- g) Poskytne aj deťom úplnú voľnosť vo vykonávaní náboženských povinností ?

Sľub katolíckej stránky:

Prehlasujem a sľubujem, že sa budem všemožne starať:

- a) o katolícky krst a výchovu všetkých budúcich detí
- b) o návrat už narodených detí do katolíckej Cirkvi
- c) o získanie nekatolíckej manželskej stránky pre katolícku Cirkev alebo aspoň o patričnú úctu k nej
- d) niet medzi nami inej zneplatňujúcej cirkevnoprávnej prekážky
- e) žiadam aj splatenie manželstva nápravou od základu (sanatio in radice) spolu s udelením oslobodenia od prekážky miešaného manželstva alebo rozdielnosti kultu (tu sa uvedú dôvody a príčiny na základe ktorých sanáciu žiada)
- f) s tým súhlasí aj nekatolícka stránka

Katolícka stránka si uvedomuje:

- a) hriechnosť a neplatnosť nekatolíckeho sobáša
- b) nedovolenosť nekatolíckeho krstu a nekatolíckej výchovy už narodených detí
- c) bolo to aj z jej vôle a preto to úprimne ľutuje a sľubuje, že sa bude toho v budúcnosti chrániť

Upozorniť katolícku stránku, že:

- a) hoci jej manželstvo bude takto usporiadané a bude môcť pristupovať k sviatostiam, predsa nemôže byť celkom uspokojená, ak niektoré deti sú nekatolícke a takisto aj druhá manželská stránka. Aby sa jej tieto záležitosti podarilo usporiadať, má sa na ten úmysel modliť a obetovať Pánu Bohu aj ťažkosti svojho stavu
- b) po náprave manželstva sa stávajú už narodené deti cirkevne zákonnými, a aj budúce budú zákonného pôvodu.

Osvedčenie nekatolíckej stránky

Ja, X. Y., nekatolícka stránka, osvedčujem sa pred dvoma svedkami, že:

- a) na predložené otázky som odpovedal(a) podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia;
- b) záväzky, ktoré som vzal(a) na seba budem svedomito plniť.

V Bratislave dňa 12.3.2004

.....
Podpisy nekatolíckej stránky a dvoch svedkov

Osvedčenie katolíckej stránky

Ja, X. Y., katolícka stránka, sa osvedčujem, že:

- a) na predložené otázky som odpovedal(a) podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia;
- b) záväzky, vyplývajúce zo splatnenia manželstva budem svedomito plniť;
- c) beriem na vedomie, že splatnenie nášho manželstva udeľuje diecézna cirkevná vrchnosť na základe výslovného splnomocnenia, daného v cirkevnom zákonníku.

V Bratislave, dňa 12.3.2004

.....
Podpisy katolíckej stránky a dvoch svedkov

Analogicky treba postupovať a zostaviť žiadosť aj v tom prípade, keď sa žiada splatnenie manželstva bez vedomia nekatolíckej stránky.

Príloha 29

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 296/02

V Bratislave dňa: 13.12.2002

VEC: Privilegium Paulinum

Úctivo predkladám žiadosť Viktora Novotného, nar. 26.08.1970 v Bratislave, o uplatnenie Pavlovho privilégia.

Menovaný uzatvoril civilné manželstvo 05.07.1997 na Okresnom úrade Bratislava I. s Petrou rod. Novákovou. Pretože obaja neboli pokrstení, teda boli bez vyznania, ich manželstvo bolo platne uzatvorené. 10.04.2001 však toto manželstvo bolo rozvedené na Okresnom súde Bratislava III. Obaja v tom čase mali už inú známosť. Petra Novotná rod. Nováková po rozvode uzatvorila manželstvo 11.5.2002 na MsÚ Modra s Petrom Uličným. Jej súčasná adresa je: Hlavná 11, 900 99 Modra. Z tohto vzťahu sa narodilo dieťa.

Viktor Novotný požiadal tunajší farský úrad o uzatvorenie cirkevného sobáša. Známosť, ktorú má, je vážna, a práve cez ňu sa dostal ku katolíckej viere a pripravoval sa k prijatiu sviatosti krstu u Vdp. Jána Dlhého v Čataji a 02.10.2002 bol pokrstený a prijal aj ostatné sviatosti.

Ako doklady pripájam:

- sobášny list Novotný - Nováková
- rozsudok o rozvode manželstva Novotný - Nováková
- krstný list Viktora Novotného
- sobášny list Uličný – Novotná rod. Nováková

Ďakujem a zostávam s pozdravom: Pochválený buď Ježiš Kristus!

.....
Ján Dlhý, farár

Príloha 30

Zdena Nováková, rod. Novotná, 812 08 Bratislava, Mierová 215

Dôstojný
Metropolitný tribunál
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Bratislava, 18.5.2000

Vec: Žiadosť o vyhlásenie neplatnosti manželstva
Novák – Novotná

V úcte podpísaná Zdena Nováková rod. Novotná, nar. 11.10.1975 v Bratislave, dcéra Jozefa a Anny rod. Danišovej, rímskokatolíčka, bytom Bratislava, Mierová 215, predkladám žiadosť o preskúmanie platnosti manželstva, ktoré som uzavrela vo farskom kostole sv. Štefana v Bratislave 10.8.1994, s Petrom Novákom, nar. 18.8.1970 v Trenčíne, rímskokatolíkom, synom Pavla a Márie rod. Petrovičovej, bytom Stará Turá, Nová 15.

Na odôvodnenie svojej žiadosti uvádzam nasledujúce skutočnosti:

Cez vianočné sviatky roku 1993 som bola na návšteve u svojej krstnej matky v Starej Turej. Na silvestrovskej zábave som sa po prvý raz stretla s Petrom Novákom, vtedy učiteľom na tamjšej ZŠ. Počas známosti ma iba trikrát navštívil v dome mojich rodičov v Bratislave. Okrem toho sme si asi dvakrát do mesiaca vymenili listy. Naposledy ma navštívil asi v polovici marca v r. 1994. Pri tejto návšteve navrhla mu moja matka, aby sme nemárnili čas návštevami, ale aby sme sa čím skôr zosobášili. Vtedy som zbadala, že Petra tento návrh veľmi zarazil. S návrhom nesúhlasil a rozhodne žiadal, aby sa termín sobáša odložil na neskorší čas. Nedohodli sme sa. Čakali sme ho na Veľkú noc, ale neprišiel. Nato mu moja matka, bez môjho vedomia, napísala SMS-správu, aby prišiel čím skôr, pretože bude pravdepodobne otcom. A skutočne aj prišiel k nám do Bratislavy asi 20.5.1994. Lenže o cirkevnom sobáši nechcel ani počuť. Na prehováranie nakoniec súhlasil aj s cirkevným sobášom, ale pamätám sa veľmi dobre, ako vtedy poznamenal: *Mali by sme sa lepšie poznať, a až potom zariadiť svadbu. Unáhlený sobáš môže pripraviť rozvod. Je predsa nemysliteľné, aby ma niekto donútil natrvalo žiť s osobou, ku ktorej nemám hlbší citový vzťah.* Okrem tohto tvrdenia ma veľmi zarážali jeho názory na manželstvo, ktoré prezrádzal, keď sme sa vracali z predmanželského pohovoru z fary. Hovoril: *Nesúhlasím s takým zastaraným názorom na manželstvo ako o tom hovoril farár. Rečičky o nerozlučiteľnosti manželstva sú prežitky.* Podobné reči viedol aj pred mojou matkou. Nazdávala som sa, že takými rečami chce nás iba pohnevať. Vedela som totiž, že pochádza z dosť slušnej katolíckej rodiny, a preto som dúfala, že v manželstve upustí od takýchto názorov. Pred sobášom žiadal pán farár od Petra potvrdenie o vykonanej svätej spovedi a svätom prijímaní. Ospravedlňoval sa, že ho zabudol doma na stole. Po sobáši sa cynicky zasmial a otvorene sa priznal: *Farára som oklamal, na spovedi som nebol už 12 rokov!*

Po sobáši sme sa presťahovali do Starej Turej. Bývali sme u Petrových rodičov. Krátko po sobáši som zistila, že svojou dôverčivosťou som sa dopustila veľkého životného omylu. Ponižoval ma, vysmieval sa z môjho náboženského presvedčenia a hneď narážal, že bude lepšie, keď sa rozvedieme. Taktiež som sa dozvedela, že Peter aj počas našej známosti udržiaval intímne styky s istou svojou kolegyňou, s ktorou je teraz civilne zosobášený. Nemal ku mne láskavejšieho slova. Blízkosť jeho známosti ešte stupňovala u neho nielen chlad, ale aj odpor voči mne. Po dvoch mesiacoch spoločného života som sa rozhodla od neho natrvalo

odísť. Keď som odchádzala, poznamenal: *Toto som od teba čakal aspoň dva mesiace pred sobášom. Vybájené otcovstvo ma vohnalo do tejto situácie. Ale vždy som veril, že budem sa môcť postarať, aby si mi neporodila dieťa. Nikdy som netúžil natrvalo sa k tebe viazať.*

Krátko po mojom odchode požiadal Peter Okresný súd v Trenčíne o rozvod. Hneď na prvom pojednávaní sme boli rozvedení dňa 15. 9. 1996. Teraz je civilne sobášený s Irenou rod. Malou, s ktorou má dve deti.

Ja žijem sama s rodičmi, ale mám vážnu známosť. Dokiaľ však nerozhodne cirkevný súd, nechcem nič podnikat'. Plním si svoje náboženské povinnosti. Túžim po usporiadanom rodinnom živote a prosím dobrotivého Boha, aby som mohla s mužom, ktorého mám naozaj rada, začať život prijatím sviatostného manželstva.

Zo všetkého Karolovho správania, ako aj z jeho výpovedí pred sobášom a po ňom, prichádzam k presvedčeniu, že nemal úmysel uzavrieť so mnou nerozlučiteľné sviatostné manželstvo a manželský súhlas iba predstieral.

Preto prosím Arcidiecézny cirkevný súd o vyhlásenie neplatnosti môjho manželstva, ktoré som uzavrela s Petrom Novákom, z titulu nedostatočného a simulovaného manželského súhlasu za strany muža, podľa kán 1101, § 2. KKP 1983.

Ako svedkov uvádzam:

1. Jozef Novotný, otec, Trenčín, Žilinská 9, tel. 034/5748212
2. Anna Novotná, matka, Trenčín, Žilinská 9, tel. 034/5748212
3. Viera Nováková, švagriná, Žilina, Nám. slobody, 3, tel. 0906/123456

K žiadosti prikladám:

1. sobášny list
2. krstné listy
3. rozsudok civilného súdu o rozvode

.....
Zdena Nováková rod. Novotná

Príloha 31

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 4/2000

V Bratislave dňa: 20.5.2000

VEC: Sporné manželstvo „Novák – Novotná“ vyjadrenie k žiadosti žalobkyne

Úctivo predkladám žalobný spis tunajšej farníčky Zdeny Novákovej, v ktorom žiada vyhlásenie neplatnosti svojho manželstva.

Žiadosť odporúčam na prijatie, pretože viaceré okolnosti podporujú oprávnenosť jej prosby. Menovaná má vo farnosti dobrú povesť, pravidelne si plní svoje náboženské povinnosti. Farníci ju poznajú ako skromnú a slušnú osobu.

Jej matka však je panovačná, neznášateľná, diriguje celú rodinu a u susedov nie je obľúbená pre svoju hašterivú povahu. Otec je tichej povahy, takže jeho slovo v domácnosti nezaváži.

Vládne všeobecná mienka, že príčinou nešťastného manželstva je matka žalobkyne.

Ďakujem a zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Pavol Dlhý, farár

Príloha 32

Rímskokatolícka Cirkev, farnosť sv. Štefana v Bratislave

Č.: 155/2000 - MT

nulita manželstva

Novák – Novotná

Z á p i s n i c a

z vypočúvania Alžbety Novákovej,
bytom Bratislava, Špitálska 22,
svedkyne

Vypočúvanie sa uskutočnilo dňa 15.05.2000 o 10.00 hod. v budove Rímskokatolíckeho farského úradu sv. Štefana v Bratislave. Vypočúvanie viedol delegovaný audítor Vdp. Ján Dlhý za prítomnosti delegovaného notára Vdp. Petra Krátkeho.

Svedkyňa svoju totožnosť potvrdila občianskym preukazom. Bola poučená a zložila predpísanú prisahu.

Všeobecné otázky

- 1.
- 2.
- 3.

Špeciálne otázky

- 1.
- 2.
- ...
- ...
- ...
- 21.

Po skončení vypočúvania bola zápisnica prečítaná.
Svedok zložil predpísanú prisahu a zápisnicu podpísal.

.....
svedok

.....
delegovaný audítor

.....
delegovaný notár

Príloha 33
Nr. 255/02

Litterae mortuales – Smrtný list

Infrascriptus hisce fidedigne testor in Matrica Defunctorum ecclesiae paroecialis Rom. Cath.
in **Bratislava – sv. Štefana**

In Cechoslovachia, districtus **Bratislava** et in dioecesi **Bratislava**

existens haec in tomo **DV** pag. **23** sub infradato anno et numero currenti contineri:

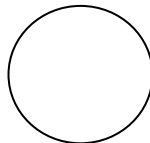
Anno Domini
Roku Pána

2002

Numerus currens Bežné číslo		54
Annus et dies obitus Rok a deň umretia		15. Maii 2002
Defuncti Zomrelého	Nomen et cognitio item eius coniugis vel parentum et religio Meno, stav, i jeho spolumanžela alebo rodičov a vierovyznanie	Novák Paulus, pensionatus, maritus Mariae n. Novotný, r.cath.
	Locus origis, domicilii et numerus domus Miesto narodenia, bydlisko a číslo domu	Pezinok Bratislava, Novohradská 25
	Pohlavie Sexus	masc. muž. fem. žen
	Aetas Vek	16. Julii 1965
	Morbus sive aliud genus mortis Choroba alebo iný spôsob smrti	Infarctus myocardii
Fuitne provisus sacramentis moribundorum Či bol zaopatrený sviatosťami zomierajúcich		provisus
Sepulturae locus et dies Miesto a deň pohrebu		Bratislava – Slávičie údolie 19. Maii 2002
Sepelientis nomen et officium Meno a úrad pochovávajúceho		Paulus Dlhý, parochus
Observationes Poznámky		- sine -

Datum **Bratislava** die **25. mensis Augusti** anno **2002**

Podpis

Príloha 34

Vzor testamentu

Podpísaný **Pavol Dlhý**, narodený dňa **15.05.1923** bytom **Dom pokojnej staroby, Hlavná 8, Nitra** pri plnom vedomí robím svoju poslednú vôľu.

Predovšetkým ďakujem Trojjedinému Bohu, že ma povolal k časnému i večnému životu. Ďakujem za to, že ma povolal do veľkého počtu kňazov, aby som pracoval v Jeho vinici na spásu nesmrteľných duší. Ďakujem mu **za dar kňazstva, za dar utrpenia a vytrvalosti v jeho službe** (tu každý môže napísať svoje osobné vďakyvzdávania).

Ďakujem Panne Márii, svojmu patrónovi sv. Pavlovi a Ignácovi za ich príhovor a ochranu, ktorú som pociťoval po celý život.

Ďakujem svojim drahým rodičom, ktorí ma prijali, starali sa o mňa a vychovali ma.

Ďakujem všetkým dobrodincom, ktorí mi pomáhali duchovne i hmotne, a sprevádzali ma na mojej ceste kňazského života. Nech im to Pán Boh bohato odmení.

Keď moja duša opustí hmotnú stránku, všetkých prosím o modlitby za moju spásu.

Moje telo nech je pochované na cintoríne **v Modre, kde sú pochovaní aj moji drahí rodičia**.

Na skromný pomník nech sa napíšu tieto slová: **Pavol Dlhý, kňaz, nar. 15.05.1923, zom., V teba, Pane, som dúfal, nebudem zahanbený naveky!**

Môj majetok, ktorý mám, zanechávam (svojim rodičom, bratovi, známym - napísať meno) **môjmu synovcovi Jozefovi Krátkemu, bytom Trenčín, Iskrová 28**.

Vkladnú knižku v banke **VÚB** pod číslom **02147895** na heslo „**Tatry**“ darujem svojmu (bratovi, sestre...) **Rím. kat. farskému úradu v Novákoch, kde som naposledy pôsobil**.

Svoj nábytok venujem Rím. kat. farskému úradu v **Nitre, kde ma vzorne doopatrovali**.

Svoju bielizeň a prádlo **sociálnej ubytovni v Trenčíne**.

Automobil, knihy, elektroniku venujem **Biskupskému úradu v Nitre, s tým, aby tieto veci použili pre tých, ktorí ich budú najviac potrebovať**.

Všetkých, ktorým som ublížil, prosím za odpustenie.

Ďakujem všetkým, ktorí moje telesné pozostatky odprevadili do matky zeme a všetkých prosím o modlitby za spásu mojej duše.

Nech je zvelebený Boh naveky! Nech je milostivý mne, hriešnemu! Lúčim sa s Vami v nádeji na stretnutie v dome nášho Otca!

Pezinok, dňa 26.01.2000

.....
vlastnoručný podpis

Príloha 35

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veľká 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 85/03

V Bratislave dňa: 16.9.2003

VEC: Nástup do farnosti

V úcte podpísaný Peter Krátky oznamujem, že dňa 15.9.2003 som nastúpil do farnosti
Horná Lehota na základe menovacieho dekrétu zo dňa 1.9.2003 pod č.j. 2541/03.
Zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Peter Krátky, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 36

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Charitný dom
547 63 Dolný Smokovec

Číslo: 85/03

V Bratislave dňa: 16.9.2003

VEC: Duchovné cvičenia - prihláška

V úcte podpísaný Peter Krátky prihlasujem sa na duchovné cvičenia, ktoré sa uskutočnia vo Vašom Charitnom domove v dňoch 20. – 25.9.2003
Zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Peter Krátky, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 85/03

V Bratislave dňa: 16.9.2003

VEC: Duchovné cvičenia

V úcte podpísaný Peter Krátky oznamujem, že v dňoch 20.-25.9.2003 sa zúčastním na duchovných cvičeniach v Exercičnom dome v Marianke. Počas mojej neprítomnosti ma bude zastupovať Vdp. Pavol Dlhý, farár v Hornej Lehote.

Zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Peter Krátky, farár

Príloha 37

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 85/03

V Bratislave dňa: 16.9.2003

VEC: Peter Krátky – hlásenie dovolenky

V úcte podpísaný Peter Krátky oznamujem, že v dňoch 3.-17.7.2003 budem čerpať dovolenku. Počas mojej neprítomnosti ma bude zastupovať Vdp. Pavol Dlhý, farár v Hornej Lehote.

Zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Peter Krátky, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 38

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 85/10

V Bratislave dňa: 16.9.2010

VEC: Oprava fasády farského kostola

V úcte podpísaný Peter Krátky, farár, prosím o povolenie vykonať opravu fasády na tunajšom farskom kostole. Prebehlo riadne výberové konanie a z troch ponúk vybrala ekonomická rada firmu Novák a spol. Podľa priloženej dokumentácie náklad bude činiť cca 10 000,- €. Úhrada je zabezpečená sčasti hotovosťou na BÚ v Tatra banke, číslo 05647152/0780 a príspevkom z Obecného zastupiteľstva, ktorý bol schválený dňa 15.4.2010 pod č.j. 254/10.

Zostávam s katolíckym pozdravom!

.....
Peter Krátky, farár

tel.: kancelária - 02 / 5441 5106

www.trojica.sk

Príloha 39

Rímskokatolícka Cirkev- farnosť Najsvätejšej Trojice
Veterná 1, 811 03 BRATISLAVA

Najdôstojnejší
Arcibiskupský úrad
Špitálska 7
814 92 Bratislava

Číslo: 85/03

V Bratislave dňa: 17.6.2010

VEC: Posviacka farskej budovy

Najdôstojnejší otec biskup!

V úcte podpísaný Peter Krátky, farár, prosím o požehnanie farskej budovy, ktorej fasádu sme s Božou pomocou opravili. Náklady na opravu činili 10 000,- € a všetky sú vyplatené. Veľkú zásluhu na oprave majú aj obetaví farníci, ktorí svedomito pracovali bez nároku na odmenu. Veľkou odmenou pre nich aj pre mňa bude, keď uvítate medzi nás a požehnáte nám opravenú farskú budovu.

Za Vašu ochotu už vopred vyslovujem úprimné Pán Boh zaplať!

V synovskej úcte oddaný

.....
Peter Krátky, farár

Obsah

Na úvod	1
I. Farská kancelária	2
A. Zariadenie farskej kancelárie.....	2
1. Matriky	2
2. Pomôcky	3
3. Tlačivá	3
4. Pečiatky	4
B. Úradné hodiny.....	4
C. Spisy	4
D. Privítanie stránky	5
II. Archív	6
III. Vysluhovanie sviatostí	7
A. Sviatosť krstu.....	7
1. Doklady ku krstu	7
2. Rôzne typy rodičov	8
3. Krstní rodičia	9
4. Predkrstné poučenie.....	9
5. Pribeh krstu	10
6. Zápis krstu do matriky	10
7. Vypísanie krstného listu (dokladu o krste)	11
8. Uzákonenie dieťaťa.....	11
9. Dodatočný zápis do matriky	11
10. Zmena priezviska	12
11. Krst dospelého	12
12. Zápis krstu dospelého	12
13. Inštrukcia pre úkon vystúpenia z Cirkvi	12
B. Sviatosť zmierenia	13
1. Spovedná fakulta	13
2. Spôsob rozhrešovania trestu exkomunikácie za hriech abortu – Casus urgens... 13	
C. Eucharistia	14
Prvé sväté prijímanie	14
1. Príprava na prvé sväté prijímanie	15
2. Slávnosť prvého svätého prijímania.....	15
D. Sviatosť birmovania	15
1. Doklady	16
2. Zápis birmovancov	16
3. Príprava k sviatosti birmovania.....	16
4. Slávnosť vysluhovania sviatosti birmovania	16
5. Zaznamenanie sviatosti birmovania	17
6. Potvrdenie o prijatí sviatosti birmovania.....	17
E. Sviatosť manželstva	17
1. Sobášna zápisnica	18
2. Zápisnica na civilnú matriku	18
3. Manželské prekážky	19
4. Tlačivá na dišpenz alebo povolenie.....	19
5. Sobášna licencia.....	20
6. Sobášna delegácia	20
7. Predsobášne poučenie	21

7a Niekoľko myšlienok na stretnutie s kňazom	21
8. Potvrdenie o absolvovaní predmanželskej náuky	23
9. Spôsob uskutočňovania manželských ohlások	23
10. Sobášny obrad	23
11. Zápis sobáša do matriky	24
12. Oznámenie sobáša	24
13. Sobášny list	24
IV. Nešťastné manželstvá a iregulárne manželské situácie stránok	25
A. Žiadosť o povolenie manželskej odluky	25
1. Povolenie	25
B. Žiadosť o pristupovanie ku sviatostiam	25
1. Povolenie	26
C. Základná náprava neplatného manželstva (sanatio in radice)	26
1. Žiadosť o základnú nápravu manželstva	26
2. Záznam v matrikách	27
3. Potrebné doklady na sanáciu	27
D. Privilegium Paulinum	27
1. Postup pri aplikácii Pavlovho privilégia	27
2. Doklady	28
E. Privilegium Petrinum	28
F. Cirkevný súd	29
1. Vypočúvanie stránok	30
V. Sväteniny	31
A. Cirkevný pohreb	31
1. Zápis do Knihy zomrelých	32
2. Smrtný list	32
3. Pochovávanie potratených detí	32
4. Testament	32
VI. Ostatné písomné dokumenty	33
A. Žiadosti	33
1. Oslovenia v prípisoch zaužívané v cirkevnej agende	33
2. Zakončenie listu	33
3. Príklady žiadostí	33
B. Denník príjmov a výdavkov	34
C. Kniha intencií	34
1. Binácie	35
2. Omša za Boží ľud a na úmysel ordinára	35
VII. Administratívne rozvrstvenie farnosti	36
A. Poradné orgány vo farnosti	36
1. Farská pastoračná rada	36
2. Ekonomická rada	36
Prílohy	38
Príloha 1	38
Príloha 2	39
Príloha 3	40
Príloha 4	41
Príloha 5	42
Príloha 6	43
Príloha 7	44
Príloha 8	45

Príloha 10	47
Príloha 11	48
Príloha 12	49
Príloha 13	50
Príloha 14	55
Príloha 15	56
Príloha 16	57
Príloha 18	59
Príloha 19	60
Príloha 20	61
Príloha 21	62
Príloha 22	63
Príloha 23	64
Príloha 24	65
Príloha 25	66
Príloha 26	67
Príloha 27	68
Príloha 29	73
Príloha 30	74
Príloha 31	76
Príloha 32	77
Príloha 34	79
Príloha 35	80
Príloha 36	81
Príloha 37	83
Príloha 38	84
Príloha 39	85